

Nr 1(6)/2010

ISSN 1896-2661

GŁOS

GMINY JEDNOROŻEC

KWARTALNIK LOKALNY

Egzemplarz bezpłatny

“Moje Boisko - Orlik 2012”
w Jednorożcu

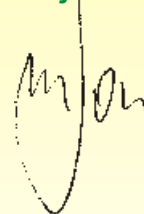
fot. K. Dembiński

**Z okazji zbliżających się Świąt
Wielkanocnych,
składamy najserdeczniejsze życzenia:
dużo zdrowia, radości, smacznego jajka,
mokrego dyngusa
i mnóstwo wiosennego optymizmu.**

Przewodniczący Rady Gminy

Wójt Gminy

**Pogody ducha, zdrowia i radości
oraz wszelkiego dobra
z okazji Świąt Wielkanocnych
życzy
Redakcja *Głosu Gminy Jednorożec***

Spis treści

Wieści z terenu	4,7-10,12,17,21
Portrety wsi	5-6
Sport.	11
Rocznica	13
Przyroda	14-15
Historia.	16,18-19
Kącik poetycki.	20
Z prac samorządu	22-25
Informacje i ogłoszenia	26

Wiosenna aktywność

Witam serdecznie naszych stałych Czytelników. Przedstawiam Państwu kolejny, tym razem wiosenny, numer *Głosu*.

Mijająca zima dała się nam wszystkim we znaki. W tej chwili po zaporach śniegowych zostały tylko fotografie. Wraz z końcem zimy w naszej gminie pełną parą ruszyły inwestycje infrastrukturalne. Ponadto, zauważalna jest wzmożona aktywność organizacji pozarządowych. Aktywność naszych mieszkańców będzie na pewno tematem do kolejnego numeru naszego czasopisma.

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkiej Nocy życzę wszystkim naszym czytelnikom wiele zdrowia, radości, i optymizmu, pozwalającego przetrwać trudne chwile. □

Redaktor naczelny
Wojciech Łukaszewski

Stowarzyszenie „Przyjaciele Ziemi Jednorzeczkiej”
i Centrum Kształcenia w Jednorzecz

Serdecznie zapraszamy
wszystkich mieszkańców
gminy Jednorzecz na
**III GMINNY
PRZEGLĄD TWÓRCZOŚCI
ARTYSTYCZNEJ,**
który odbędzie się 18 kwietnia 2010 r. (niedziela)
o godz. 13.30 w świetlicy
Publicznego Gimnazjum w Jednorzecz.

**JEŚLI POTRAFISZ ŚPIEWAĆ, TAŃCZYĆ,
GRAĆ NA INSTRUMENCIE, PRZYJDŹ I
POKAŹ SWÓJ TALENT!**

Prezentacje odbędą się w 4 kategoriach:
- do 6 lat,
- od 7 do 13 lat,
- od 14 do 18 lat,
- dorośli.
Można występować solo lub w grupach do 4 osób.

Zgłoszenia przyjmowane będą do 4 kwietnia 2010 r.
Karty zgłoszeń i szczegółowe informacje w Centrum Kształcenia
(budynek Ośrodka Zdrowia, I piętro), tel. 29 7318372.

Serdecznie zapraszamy
Organizatorzy
GŁOS Patronat medialny TYGODNIK

**KONCERT
CHARYTATYWNY**
ZBIERAMY DLA SYLWESTRA PIETRZAKA
Z ULATOWA-POGORZELI

WYSTĘPY SOLOWE
RÓŻNEGO RODZAJU POKAZY
LECTACJA
KILKA NIESPODZIANEK

START 18:00

JEDNORZEC
23.04.2010
(PIĄTEK)
PUBLICZNE
GIMNAZJUM
WJAZD
OD SERCA

ZAPRASZAMY
Pamiętajcie, że lepiej jest pomagać
niż potrzebować pomocy.

Głos Gminy Jednorzecz Kwartalnik Lokalny

Wydawca: Stowarzyszenie „Przyjaciele Ziemi Jednorzeczkiej”

Siedziba i adres: Stowarzyszenie „Przyjaciele Ziemi Jednorzeczkiej”, ul. Odrodzenia 14, 06-323 Jednorzecz, tel.: (029) 751 70 30; fax (029) 751 70 31, e-mail: spzj@wp.pl

Redakcja: Wojciech Łukaszewski (redaktor naczelny) wlukaszewski@yahoo.com, Urszula Bojarska, Monika Czajkowska, Monika Dworniczak, Jolanta Grec, Andrzej Grzyb, Alicja Kamińska, Aneta Karbowska, Eugeniusz Kuciński, Eugenia Leszczyńska, Zbigniew Lorenc, Teresa Wojciechowska, Lilla Zabielska

Skład komputerowy: Rafał Szewczak, Wojciech Łukaszewski

Druk i oprawa: Drukarnia J. J. Maciejewscy, Przasnysz

Nakład: 2000 egz.

STUDNIÓWKA 2010

w Liceum Ogólnokształcącym w Jednoróźcu
30 stycznia 2010 r.

W tym roku, 30 stycznia już po raz dziewiąty w naszej szkole rozbrzmiał polonez, rozpoczynając jednocześnie studniowy marsz w kierunku egzaminu maturalnego. Tradycyjnie też my, uczniowie klasy III, zatańczyliśmy poloneza, przygotowywanego na tę chwilę już od września.

Kopciuszka maturzystki. Publiczność żywo reagowała, oklaskując młodych aktorów. To była dla nas najlepsza ocena i zarazem nagroda za starania, które włożyliśmy w przygotowanie przedstawienia. Tego wieczoru wcieliśmy się również w rolę zawodowych tancerzy. W układzie choreograficznym przedstawiliśmy ciekawe zestawienie stylów tanecznych - od disco z lat 60. do klubowej współczesności. W tej konwencji stworzyliśmy również wystrój sali, którą ozdobiły postacie tancerzy z różnych dekad XX wieku, wykonane przez nas i uzupełnione rozwieszonymi płytami winylowymi. Na tym zakończyła się oficjalna część studniówki. Następnie na sali balowej wzniesiono toast lampką szampana, za pomyślność i jak najlepsze wyniki na maturze. Tak rozpoczęła się wymienita zabawa, trwająca do rana. Pary nie schodziły z parkietu, tańcom nie było końca. Tę noc na pewno wszyscy będziemy wspominać bardzo długo...

Maturzystka Marta Maligranda

Część artystyczna

Pan dyrektor oraz zaproszeni goście życzyli nam, abyśmy jak najlepiej wykorzystali kolejne 100 dni i z powodzeniem przebrnęli przez zbliżający się egzamin. My zaś serdeczne podziękowania skierowaliśmy do wychowawcy, dyrektora i całego grona pedagogicznego. Dziękowaliśmy im za przekazaną wiedzę i współpracę podczas pracy, zarówno w chwilach sukcesów, jak i porażek.

Część artystyczna przedstawiała nieco inną niż tę znaną nam z dzieciństwa, historię

Część artystyczna

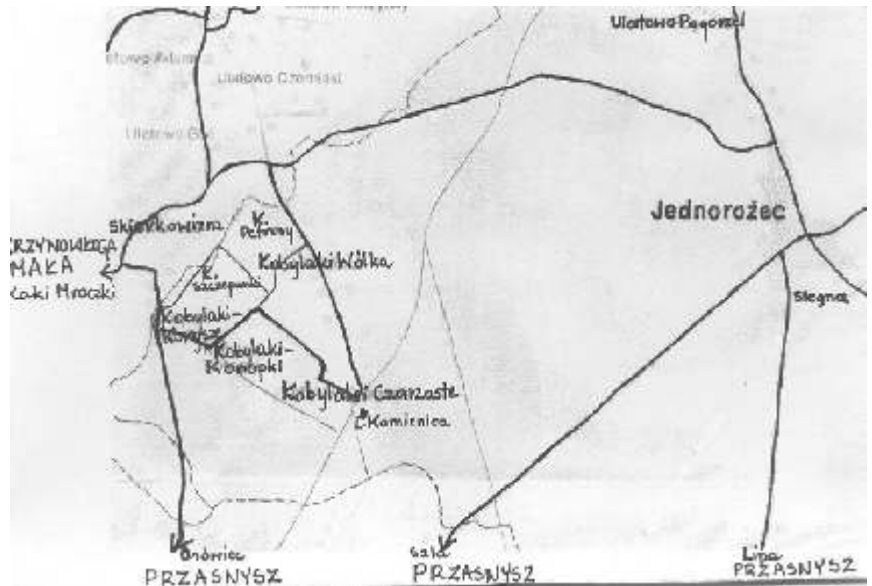
37 – osobowa klasa maturalna z dyrektorem szkoły Zygmuntem Smolińskim i wychowawczynią Jolantą Bączek. Siedzą od lewej: Monika Mizerek, Magdalena Jakubowska, Anna Jaguszewska, Marta Maligranda, Katarzyna Kobylińska, Marlena Kossakowska, Paulina Pietrzak, Ewa Rykaczewska, Justyna Sopelewska, Anna Dembińska, Magdalena Andrzejczyk, Joanna Bakula. W środkowym rzędzie stoją od lewej: Karol Król, Natalia Kwiatkowska, Piotr Tabaka, Katarzyna Barłózek, Marta Bączek, Ewelina Malinowska, Martyna Głębowska, Tomasz Gąska, Piotr Deptuła, Piotr Gładek, Przemysław Piotrak, Piotr Łukasiak, Paweł Deptuła, Krzysztof Maluchnik. W górnym rzędzie od lewej stoją: Artur Grabowski, Łukasz Rokosz, Daniel Furman, Marcin Budny, Patryk Łazicki, Przemysław Wiktorski, Łukasz Ciach, Artur Kardaś, Jarosław Przetak, Jarosław Szymański, Paweł Dębek. T.W.

Z CYKLU PORTRETY WSI

KOBYLAKI

Niewielkie wioski leżące na południowym skraju naszej gminy, pośród lasów, pól i łąk, nie są zbyt dobrze znane przeciętnemu jednoroząkowi. Może z uwagi na swoje położenie, tereny te nazywane są czasem sympatycznie „ciepłymi krajami”. Pewnie zapaleni amatorzy grzybobrania bywali w tamtych – bardzo urokliwych przyrodniczo i krajobrazowo – stronach. Będąc w lesie, mogli czasem zauważyć w pobliżu zabudowania Kobylak – tylko których? W tym tekście chciałabym przybliżyć czytelnikom te miejscowości, a szczególnie ich ciekawą historię. Mapa fragmentu gminy Jednoróżec – Kobylaki i okolice

Opracowanie mapki (na podst. mapy powiatu przasnyskiego) T. Wojciechowska.

Wiadomości ogólne.

Wieś Liczba mieszkańców W tym: kobiety mężczyźni

Kobylaki-Wólka	86	39	47
Kobylaki-Korysze	66	31	35
Kobylaki-Konopki	56	26	30
Kobylaki-Czarzaste	61	34	27

Kobylaki-Petrusy liczą obecnie 2 domy mieszkalne, w Kobylakach-Szczepankach nie mieszka już nikt.

Kilka dziesiątków lat wcześniej w Kobylakach było więcej zabudowań i zamieszkiwało je więcej osób, a rodziny były liczniejsze. Sołtysi:

Maria Bruździak – sołectwo Kobylaki-Korysze
Lucyna Popiołek – sołectwo Kobylaki-Czarzaste

Wiktor Sałkowski – sołectwo Kobylaki-Wólka

Kobylaki w swojej historii należały do gminy Karwacz, gminy Przasnysz i do gminy Jednoróżec. Obecnie należą do obwodu wyborczego w Jednoróżcu, więc ich reprezentantami w Radzie Gminy Jednoróżec są radni z Jednoróżca.

Do 1936 roku, kiedy to podjęto decyzję o utworzeniu nowej parafii, Kobylaki należały do parafii w Przasnyszu. 1 września 1938 r. została erygowana parafia w Skierkowitznie i od tego czasu przynależą do tejże parafii w dekanacie dzierzgowskim, diecezji płockiej. W 1940 roku na terenie Kobylak-Koryszy (bezpośrednio graniczących ze Skierkowitzną), został założony cmentarz parafialny. Kobylaki posiadają połączenie autobusowe PKS. Kursuje tu jeden autobus na trasie: Przasnysz – Ulatowo – Adamy – Skierkowitzna. Rano ok. godz. 7.00 zabiera głównie młodzież do szkół i wraca z Przasnysza po południu.

Zajęcia ludności

W Kobylakach przeważają piaszczyste, nieurodzajne gleby. Dawniej miejsca dzisiejszych łąk pokrywały bagna. Ludzie żyli biednie i utrzymywali się z rolnictwa. Po II wojnie światowej wiele osób wyprowadziło się ze wsi na tzw. Ziemię Odzyskane, m.in. w okolice Szczytna i Ostródy. Pod koniec

lat 60. małorolni mieszkańcy Kobylak zaczęli szukać dodatkowej pracy poza rolnictwem. W Kobylakach było kilku rzemieślników: kowal Jastrzębski (od czasów przedwojennych do roku 1955), szewc Wątkowski i później (do 1978 r.) jego syn – w Koryszach. Drugi szewc – Smoleński – w Konopkach. Dekarz Mystkowski mieszkał w Czarzastych. Byli też w Kobylakach znani muzykanci – bracia Szymańscy, grający na harmonii i bębnie. Na przełomie lat 60. i 70. muzykowali w Koryszach Wątkowskcy. Mężczyźni wyplatali kosze i miotły, a kobiety przędły na krosnach. Pierwszy sklep, założony w 1948 r. w Kobylakach – Czarzastych, był u p. Czaplickich. W 1953 r. został przeniesiony do Kobylak – Koryszy. Do 1960 r. towar dowożono z Przasnysza furmanką. W 1955 r. powstał sklep w Kobylakach – Wólce i funkcjonował do roku 2000, a towar dostarczano z GS-u w Jednoróżcu. W latach 1979 -1991 działał sklep GS w Kobylakach – Konopkach, a od 1992 r. – prywatny już w Kobylakach – Koryszach u p. Bienkowskich.

Obecnie głównym zajęciem mieszkańców tych terenów jest rolnictwo – szczególnie hodowla krów mlecznych i bydła. W Kobylakach nie ma zlewni mleka, jest ono bezpośrednio odbierane od gospodarzy. Szkoła przed wojną funkcjonowała w Kobylakach-Wólce, w domu rodziny Bojarskich, szkoła 4-klasowa. Uczył w niej m.in. Trybulski. W 1946 roku powstała w Kobylakach-Konopkach szkoła podstawowa, mieszcząca się w domu rodziny Jakubowskich. Wkrótce wybudowano drewniany budynek 6-klasowej szkoły. Szkołą kierował Mosakowski, a nauczycielem był Ksawery Ropelewski z Kobylaków-Czarzastych, który zdobył przed wojną staranne wykształcenie, podobnie jak jego brat – Henryk. W 1967 roku oddano do użytku nową 8-klasową szkołę. Chodziły do niej pieszo dzieci z wszystkich okolicznych wsi. Niektóre z nich miały w jedną stronę nawet 3 kilometry. W 1974 roku szkoła liczyła około 100 uczniów. W tym roku powstały zbiorcze szkoły gminne. Dzieci z Kobylak, od klasy V do VIII, zaczęły uczęszczać do szkoły w Ulatowo-Adamach w gminie Krzynowłoga Mała. W Kobylakach została szkoła 4 – klasowa i funkcjonowała do roku 1993. Zamknięto ją z powodu małej liczby uczniów. Od 1965 do 1974 roku kierownikiem szkoły był T. Marchliński, a nauczyciele często się zmieniali. Od roku 2002 roku dzieci i młodzież jest dowożona autobusem szkolnym do szkół w Jednoróżcu. Obecnie do gimnazjum dojeżdża 13 uczniów, do klas I-VI szkoły podstawowej – 17 uczniów; do przedszkola zaś jeden sześciolatek i dwoje pięcioletków.

W 1965 r. założono w Kobylakach-Wólce punkt biblioteczny

u p. Rogowskich, który funkcjonował do 1980 r.

Podczas II wojny światowej Kobylaki nie były zniszczone. Pod koniec okupacji część mieszkańców, zapakowawszy co możliwe na wozy, uciekła nad Narew w kierunku Warszawy. Nie zdawali sobie sprawy, iż idą w stronę frontu. Wkrótce powrócili do swoich rodzinnych miejscowości. Tak jak i w innych wsiach, również mieszkańcy Kobylak, pod nadzorem Niemców, musieli kopać okopy w okolicznych lasach. Leśniczówka Kamienica, położona w okolicy Kobylak, istniała już przed II wojną światową.

Materiał do artykułu zgromadziłam m.in. na podstawie relacji ustnych mieszkańców Kobylak, zebranych przez panią Lucynę Popiołek oraz informacji uczniów gimnazjum: Piotra Soliwodzkiego i Bartosza Sławskiego oraz z innych źródeł.

Teresa Wojciechowska

Na kapliczce znajdującej się w lesie przy drodze do Przasnysza jest wryty w kamieniu napis: „[FOR?] WERONIKA KOBYLEŃSKA 1898 r.” Jest to nazwisko fundatorki tejże kapliczki. fot. Janusz Wojciechowski

Z historii Kobylak

„Kobylaki Korysze są najstarszą częścią okolicy szlacheckiej o nazwie Kobylaki. Pierwotnie istniał tu las zwany Kobylki Ostrów oraz Pięć Gai. W 1501 r. książę nadał tu pewne ziemie dla rycerstwa.” W roku 1503 ziemie te kupił Jan herbu Łodzia i od tej pory zaczął nazywać się Kobyleńskim herbu Łodzia. W tym miejscu założył wioskę o nazwie Kobylaki. Akt kupna-sprzedaży z 1503 r. potwierdził król Zygmunt Stary w roku 1539, kiedy to właścicielem tych ziem był syn Jana – Stefan. Rodzina Kobyleńskich zasiedliła okoliczne grunty, tworząc zespół osad posiadających wspólną nazwę (jeden członek), zamieszkałą przez drobną szlachtę.

Za czasów kolejnego dziedzica – Andrzeja Kobyleńskiego, w roku 1565, istniała jeszcze tylko jedna wioska o nazwie Kobylaki. Poprzez dzielenie gruntów między poszczególnych członków rodziny powstawały nowe osady, zyskujące nowe nazwy. Dawało to ich właścicielom namiastkę bogactwa. Wokół nowego domu – dworu powstawało czasem kilka chat chłopskich. W ten sposób wsie drobnej szlachty tworzyły tzw. „okolicę szlachecką”. Pierwotną wieś dla odróżnienia zaczęto nazywać Koryszami. Taki zapis po raz pierwszy pojawia się w

1590 r. W tej osadzie mieszkali najbogatsi z rodu Kobyleńskich, o czym świadczą zapisy zakupów ziemi, czy brania jej pod zastaw. Obok nich żyli ubodzy krewni i inni szlachcice. W 1781 r. Kobyleńscy nie mieszkali już w Koryszach, lecz we wsiach okolicznych. Część rodziny przeniosła się na Litwę do ziemi nowogródzkiej, zachowując jednak ziemie w rodowej wsi. Najbardziej znanym Kobyleńskim był Florian – współwłaściciel Kobylaków Koryszów na przełomie XVIII i XIX w., człowiek o bardzo bogatym i ciekawym życiorysie. Oprócz niego mieszkali: Bober, Czarzasty, Żbikowski i inni Kobyleńscy. Poza bogatym Kobyleńskim, drobni szlachcice sami uprawiali swoją ziemię, a ich status materialny nie różnił się od chłopów.

Herb Kobyleńskich - Łodzia

Podobnie jak inne wioski drobnoszlacheckie, tak i Korysze były niewielkie. W 1827 roku notowano tu 7 domów i 48 mieszkańców, w 1882 r. liczyły 8 domów i 108 mieszkańców, 162 morgi gruntu, w tym 4 morgi nieużytków (1 morga = ok. 0,56 ha). Podczas spisu powszechnego w 1921 r. naliczono tutaj 11 domów i 103 mieszkańców, którzy zajmowali się głównie rolnictwem.

Z czasem wokół wiosek drobnoszlacheckich powstawały niewielkie osady, które nazywano najczęściej od przydomku lub imienia pierwszego osadnika. Tak powstały Petrusy i Szczepanki.

Szczepanki wymienia się już w 1730 roku w transakcjach między Kobyleńskimi. W połowie XVIII w. dziedziczył tu

Widok na Kobylaki. Fot. Janusz Wojciechowski

Tomasz Kobyleński, a po nim trzej jego synowie. W 1921 r. Szczepanki liczyły 4 domy i 26 mieszkańców.

Wioska Petrusy jest notowana w 1784 roku. Osiedle składało się z kilku domów zamieszkałych przez drobną szlachtę – potomków Piotra. W 1921 r. były tu 3 domy i 20 mieszkańców. Pierwsza wzmianka świadcząca o istnieniu miejscowości Kobylaki Konopki pochodzi z 1565 r. (druga chronologicznie po Koryszach). Zapis z 1638 roku świadczy, że mieszkańcom tej osady powodziło się gorzej niż mieszkającym w Koryszach. Miejscowi szlachcice należeli do uboższych przedstawicieli rodu Kobyleńskich. Niektórzy emigrowali stąd jak np. Wojciech Kobyleński – późniejszy drukarz i księgarz w Krakowie, posiadający jednak grunta w rodzinnych Kobylakach.

Osada Kobylaki Czarzaste powstała prawdopodobnie w końcu XVI w. Pierwotnie była nazywana Kobylak Złoty Kierz. Została założona przez Jakuba Czarzastego, który kupił ziemię

od Kobylińskich herbu Łódzia. W 1590 r. dziedzic na Kobyłakach Koryszach Wojciech Kobyliński odkupił je od Czarzastego. Miejscowość zaczęto nazywać jednak Kobyłaki Czarzaste – od nazwiska dawnego właściciela. Wkrótce osada przeszła w ręce innych rodów drobnoszlacheckich. W tej wsi, podobnie jak i w pozostałych, budynki były głównie drewniane, pokryte słomą, jednak obszernością i wyposażeniem starano się wyróżniać od chat chłopskich. W końcu XVIII w. jej właścicielami byli ubodzy szlachcice: Bagieński, Garliński herbu Pobóg, Kawecki i Smoleński. Gdy w połowie XIX wieku Rosjanie postanowili zweryfikować liczną rzeszę polskiej szlachty i każdy musiał udowodnić swoje pochodzenie, to wielu z tej wsi uzyskało potwierdzenie praw szlacheckich, uzyskując specjalne dyplomy. Dane z 1827 r. informują o 9 domach i 65 mieszkańcach i 232 morgach ziemi. W 1921 roku notowano 16 domów i 98 mieszkańców.

Kobyłaki Wólka pomimo, że posiada w swej nazwie człon Kobyłaki, to nie ma nic wspólnego z okolicą szlachecką Kobyłaki oraz miała inną historię. Na wschód od szlacheckich Kobyłak leżały grunty królewskie i starostowie przasnyscy postanowili założyć tu nową wieś, która powstała około roku 1540. Nazwę wzięła od dawnej nazwy geograficznej Kobyli Ostrów. Pierwsze dane o wsi pochodzą z lustracji dóbr królewskich z 1565 r. i potwierdzają czas założenia wsi na pustym terenie i osadzenia tu kmieci. Na 15 lat zostali zwolnieni od płacenia podatków (zwanych wolnizną lub wołą). W tym roku, na 10 włókach mieszkało 16 chłopów (1 włóka = 16,8 ha

lub 1 włóka = 30 morg). To zasadniczo różniło Kobyłaki Wólkę od wsi szlacheckich. Kolejna lustracja potwierdza złą jakość gruntów. Tylko 4,5 włóki było zasiedlonych przez chłopów, reszta zaś była niezamieszkała. Chłopi dzierżawili te grunty od starostwa. Na podstawie lustracji z 1661 r. można wywnioskować, że mieszkały tu już tylko 2 rodziny. Taki stan był związany z dużymi obciążeniami dzierżawców dla starostów, którzy chcieli się nadmiernie wzbogacić na tych dzierżawach. Musieli pracować na polach folwarcznych oraz oddawać czynsz w naturze. Dlatego wsie pańszczyźniane rozwijały się bardzo powoli. Pomimo, że Kobyłaki były dużo starsze od Jednorozca, to w XVIII wieku miały kilkakrotnie mniej mieszkańców niż Jednorozec, korzystający z dobrodziejstw prawa bartnego.

Od 1795 roku Wólka była wioską rządową, należąca do kolejnych rządów w Polsce. W 1864 roku ziemia rządowa została uwłaszczona między chłopów.

Dane z 1882 roku mówią o 9 domach, 116 mieszkańcach i 317 morgach gruntów, w tym 96 mórg nieużytków. Dopiero w następnych latach wioska zaczęła się rozwijać. W 1921 roku notowano tu 19 domów i 158 mieszkańców. □

Opracowała na podstawie: Avalon Leszek Zugaj „Historia Gminy Jednorozec (do roku 1939)”, Lublin 2007 r.

Teresa Wojciechowska

Aktywni strażacy

W dniu 21 lutego 2010 r. w słoneczną niedzielę odbyło się ognisko dla dzieci i młodzieży oraz kilku opiekunów z Ulatowa-Pogorzeli. Całe

przedsięwzięcie zorganizowała Ochotnicza Straż Pożarna w Ulatowie-Pogorzeli. Uczestnicy zostali zabrani przed remizy OSP w o z a m i s t r a ż a c k i m i .

Strażacy, ku ucieście gawiedzi, zawieźli biorących udział w imprezie na polankę w okolicznych lasach, w miejsce ogrodzone i wyznaczone do

tego typu zabaw. W zabawie wzięło udział ponad 50 osób. Po przyjeździe wszyscy zebrali się wokół palącego się już ogniska (przygotowanego wcześniej przez strażaków), rozdano kiełbasę i przygotowane wcześniej kiki. Każdy uczestnik ze smakiem zjadł pieczoną kiełbasę oraz pieczywo, popijając gorącą herbatą lub kawą. Po jedzeniu uczestnicy zintegrowali się śpiewając wspólnie piosenki przy ognisku, dzieci wesoło bawiły

sie tworząc zawody w rzucaniu śnieżkami, wszyscy chętnie zwiedzali wozy strażackie - co było wielką frajdą dla dzieci. Nad całością imprezy czuwała OSP w Ulatowie-Pogorzeli. Strażacy przygotowali ognisko, poczęstunek i przejazd oraz opiekowali się uczestnikami podczas imprezy. Była to bardzo dobrze zorganizowana impreza, wszyscy świetnie się bawili i z uśmiechem na twarzach wracali do domu. □

A.K.

Dzień Kobiet

Dzień Kobiet na szczęście nie odszedł w zapomnienie jako relikwiny minionej epoki. Jest to sympatyczne święto, które pozwala mężczyznom i chłopcom docenić i uczcić wszystkie kobiety, kobietki, dziewczęta, a przede wszystkim przypomina o szacunku, którym powinniśmy się wzajemnie darzyć. W tym duchu uczniowie szkoły podstawowej z Jednorozca opowiedzieli w montażu słowno-muzycznym o różnicach i podobieństwach między kobietami i mężczyznami. Dzięki szóstoklasistom przenieśliśmy się w czasy Adama i Ewy, którzy z nutką humoru pokazali nam wartości obu płci - nasze zalety i wady. Chłopcy z wszystkich klas tego dnia złożyli też swoim koleżankom życzenia i podarowali drobne upominki, będące wyrazem ich sympatii. Uczniowie starszych klas przygotowali dla pań pracujących w szkole i obecnych na przedstawieniu mam niespodzianki - piękne, własnoręcznie wykonane kwiaty i pyszne jabłka. 8 marca w Publicznej Szkole Podstawowej w Jednorozcu był sympatycznym dniem, w którym z pewnością chłopcy byli džentelmenami, a dziewczynki prawdziwymi damami. □

Monika Dworniczak

Przegląd Pieśni Patriotycznej w Baranowie

29 października 2009r. odbył się w Baranowie **II Przegląd Pieśni Patriotycznej**. Brał w nim udział także Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Młode Kurpie” z dwiema pieśniami patriotycznymi „O Belinie” i „Nie noszą lampasów.” W przeglądzie wystąpili również soliści: Maria Małkowska, Milena Grabowska i Daniel Magdziński.

Jury wyróżniło 16 wykonawców, wśród których znaleźli Maria i Daniel. Nasi laureaci zostali zaproszeni na uroczystą galę, która odbyła się 11 listopada 2009 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Baranowie. Podczas

uroczystości artyści ponownie wykonali pieśni, którymi wyśpiewali sobie niniejsze wyróżnienie oraz odebrali dyplomy i nagrody książkowe.

K O L Ę D O W E S E R C E M A Z O W S Z A

W styczniu 2010 r. „Młode Kurpie” wzięły udział w II Festiwalu Kołęd i Pastorałek „Kołędowe Serce Mazowsza.” Podczas występów zespół wykonał dwa utwory wokalnie-instrumentalne: „Pasterze mili” i „Bracia i siostry”, czym wyśpiewały sobie zaszczytne I miejsce w kategorii: „Szkoły podstawowe kl. IV-VI”. W nagrodę za zdobyte miejsce zespół wziął udział w koncercie galowym laureatów, który odbył się 24 stycznia 2010 r. w Siedlcach oraz w koncercie laureatów i finalistów w Ostrołęce - 31 stycznia 2010r. Występ w finale wojewódzkim

oceniany był przez profesjonalne jury. Zdobyta nagroda jest zatem szczególnym wyróżnieniem dla zespołu, a co za tym idzie, docenieniem ciężkiej pracy jego członków.

15 stycznia 2010r. „Młode Kurpie” wzięły udział w III Regionalnym Przeglądzie Kołęd i Pastorałek „Baranowo 2010”. Spośród wszystkich występujących komisja wyłoniła najlepszych, zapraszając ich na Koncert Galowy. Wśród wyróżnionych laureatów znalazł się Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Młode Kurpie” oraz solista Daniel Magdziński.

Z WIZYTĄ W NADLEŚNICTWIE

22 stycznia 2010r. „Młode Kurpie” gościły w Nadleśnictwie Parciaki, gdzie swoim występem uświetniły podsumowanie regionalnego etapu V edycji Konkursu „Czysty Las”. □

Joanna Pohulajewska

Reaktywacja OSP w Żelaznej Rządowej

Po ostrej zimie pojawiają się pierwsze oznaki wiosny. Wraz z nadejściem marca odczuliśmy znaczne ocieplenie. Jednak nie tylko w przyrodzie można dostrzec ożywienie. Ta część roku może okazać się przełomowa, także dla OSP w Żelaznej Rządowej. Po kilku latach niebytu, pojawiła się szansa na nawiązanie do tradycji pożarnictwa w tej miejscowości. W ostatnim okresie zaangażowanie tutejszej ludności było nie

wystarczające, by remiza i teren wokół niej mogły być wizytówką miejscowości. Na szczęście wraz z nowym rokiem pojawiły się nowe możliwości. Chęć włożenia swej pracy w rozwój tej placówki wyraziła młodzież. Niemal natychmiast po zgłoszeniu swych aspiracji w poczet strażaków zapisano 14 nowych członków. Wśród nich, co cieszy, znalazły się również przedstawicielki płci pięknej. Pierwszymi działaniami jakie zostały

podjęte była praca przy uporządkowaniu terenu wokół remizy. W głowach strażaków jest szereg pomysłów na to, jak wskrzesić nieco zapomnianą jednostkę. Wśród nich jest nawiązanie współpracy z miejscową szkołą podstawową. Pierwszą z inicjatyw, którą chcą realizować ochotnicy jest zorganizowanie Dnia Dziecka na terenie OSP. Aby wzbudzić zainteresowanie uczniów postawiono ogłosić konkurs na projekt szyldu, który zawisnie na ścianie remizy. Wszelkie podjęte działania mają na celu uczynienie z OSP organizacji, która spełniałaby wiele funkcji. Pierwszą jest oczywiście pomaganie ludziom w sytuacjach zagrożenia (pożary, wypadki, podtopienia, itp.). Ważne jest też, by Straż integrowała lokalną społeczność. Aby tak się stało trzeba uczynić z remizy miejsce spotkań

mieszkańców. W ten sposób placówka ta będzie pełniła rolę kulturalnego i towarzyskiego centrum wsi. Jest wiele szans na to, by tak stało się w rzeczywistości. Dopóki jest zapał i ambicja, można osiągnąć zakładane cele. Trzeba wierzyć w to, że niebawem OSP w Żelaznej, będzie przyciągać ludzi lubiących wydarzenia kulturalno - rozrywkowe. Pierwszą okazją na przekonanie się o zdolnościach organizacyjnych OSP, będzie organizacja świątecznej zabawy tanecznej. Już teraz strażacy gorąco zapraszają na nią wszystkich lubiących dobrą zabawę.

Mam nadzieję, że w kolejnych wydaniach naszego pisma, będzie można pisać o postępach i sukcesach strażaków ochotników. □

Rafał Pliszka

„Jutrzenka” na XXIX Przeglądzie Przebierańców Zapustnych w Idzikowicach

14 lutego 2010r. zespół wziął udział w XXIX Przeglądzie Przebierańców Zapustnych. W tym roku rzesze czarownic, diabłów, bocianów i innych postaci zawitały do Idzikowic – wsi gościnnej, położonej niedaleko Płońska. Po przyjeździe na miejsce przywitano nas radośnie. Rozbawieni przebierańce porywały w tany kogo się tylko dało. Diabły częstowały przybyszów „czarną pastą do butów”, by móc się poczuć,

jak w piekle.

„Jutrzenka” od kilku lat bierze udział w zapustach, więc i tym razem nie zawiodła. Przygotowaliśmy program, stroje, zabraliśmy dobry humor i... do Idzikowic! Wspólnie z innymi grupami uczestniczyliśmy w barwnym korowodzie, kierowanym przez dwa kucyki. Tańcom, figlom, śpiewom i muzyce nie było końca. Gospodarze przyglądali się z niedowierzaniem, jak w ciągu

paru chwil wieś zamieniła się w jedno wielkie widowisko. Idzikowice ożyły! Po prezentacji grup i zespołów, ruszyliśmy do gospodarzy, gdzie daliśmy koncert pieśni i pokaz tańców. Zaprosiliśmy gospodarzy, na nasz pełny występ, do remizy strażackiej. Na pożegnanie zostaliśmy poczęstowani pysznymi pączkami, ciastkami, cukierkami i owocami. Podziękowaliśmy za gościnność i poszliśmy na salę, gdzie gromadziły się inne zespoły. Tu, w remizie odbyło się oficjalne otwarcie XXIX Przeglądu Przebierańców Zapustnych. Czekaliśmy na swój występ, podziwiając i bijąc brawo prezentującym się na scenie. Nadszedł czas i na nasz zespół. Był pokaz tańców bociana, kozy, znalazł się występ diabełków i pięknego aniołka. Nie zabrakło lisa, kobiet wiejskich i Cyganek. Wszystko potoczyło się według scenariusza. Po występie zostaliśmy zaproszeni na pyszny obiad.

Czekaliśmy, aż się zaprezentują wszystkie zespoły. Było późno, gdy komisja odczytywała wyniki i wręczała pamiątkowe dyplomy i nagrody. To zawsze uroczysta chwila, przy pełnej sali widzów.

W dalszej części programu Muzeum Szlachty Mazowieckiej zorganizowało warsztaty dla kierowników zespołów, na których dzielono się wrażeniami, spostrzeżeniami po prezentacjach. Zakończyły się zapusty... wspaniałe obrzędy, które podtrzymują tradycje, pozwalają sięgać do korzeni, powodują uśmiech i podziw dla trudu młodzieży i dorosłych, zachęcają młodych do zabawy oraz do poznawania tego, co mija bezpowrotnie.

Na zakończenie pozostaje pytanie, gdzie spotkamy się za rok? Niestety, odpowiedź pozostaje tajemnicą... □

Bożena Szulc

Sukces „Jutrzenki” w Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Ząbkach

3 grudnia 2009r. w Ząbkach odbyło się przesłuchanie utworów muzycznych nadesłanych na konkurs - festiwal „Młodzi Mazowsza u wrót stajenki”, odbywający się pod patronatem Biskupa Diecezji Warszawsko-Praskiej oraz

Marszałka Województwa Mazowieckiego. Spośród 42 nagrań wyłoniono 6 zespołów i 13 solistów. Wśród zespołów - finalistów znalazła się „Jutrzenka” z Jednorozca.

13 grudnia 2009r. w Ząbkach odbyły się przesłuchania finałowe. Nasz zespół, w strojach kurpiowskich, wykonał dwie kolędy: „Pasterze mili” oraz „Mizerna cicha”. Jurorami byli: Halina Frąckowiak –

znana i popularna polska piosenkarka; Bogdan Gajkowski - wokalista, kompozytor, lider zespołu „Kapitan Nemo”; Marek Gaszyński – publicysta, twórca tekstów licznych przebojów muzycznych.

„Poziom finalistów był bardzo wysoki” - powiedziała przewodnicząca Jury Halina Frąckowiak, ale werdykt był jednogłośnie. Przyznano pierwsze i drugie miejsce oraz dwa wyróżnienia, w tym dla naszego zespołu, co wzbudziło w „Jutrzence” ogromną radość. Wygrać w „takim towarzystwie” i być docenionym przez muzyków znanych w Polsce, to wielki

zaszczyt i zachęta do dalszej pracy. Młodzież „Jutrzenki” poczuła się dowartościowana i doceniona za ogromny trud włożony w przygotowania do finału.

Na sukces zespołu pracowało kilka osób. Bardzo dziękuję panu Bogdanowi Jakubowskiemu, z którym prowadzę zespół od czerwca 2002r., pani Elżbiecie Jachimowskiej, która pomaga w realizowaniu zadań zespołu oraz ks. Tomaszowi Kurkowi, który nagrał płytę z kolędami „Jutrzenki”. Dzięki takiej współpracy i chęci młodzieży świat staje się piękniejszy. □

Bożena Szulc

Odznaczeni za służbę synów

Podczas Sesji Rady Gminy, która miała miejsce 15 grudnia odznaczeni zostali złotym medalem „Za zasługi dla Obronności Kraju” Marianna i Marian Wilgowie z Jednoróżca. Minister Obrony Narodowej Bogdan Klich 9 października 2009 r. wydał decyzję nr 1534 honorującą Państwa Wilgów.

To odznaczenie jest nadawane m.in. jako wyraz wdzięczności rodzicom, których synowie służyli w Wojsku Polskim. Złoty medal nadawany jest, gdy co najmniej pięcioro dzieci pełniło nienagannie czynną służbę wojskową lub co najmniej troje dzieci pełniło zawodową służbę wojskową. Srebrny medal wręczany jest rodzicom, których co najmniej czworo dzieci pełniło czynną służbę wojskową.

Za nienaganną służbę synów Państwa Wilgów: Zygmunta, Andrzeja, Bogdana, Ryszarda, Szczepana i Krzysztofa z-ca komendanta Wojskowej Komendy Uzupełnień z Ostrołęki mjr Dariusz Zdrojewski udekorował zasłużonych dla obronności Rzeczypospolitej złotym medalem. Okolicznościowe kwiaty wręczył wójt gminy Jednoróżec Michał Lorenc.

Pani Marianna nie kryła wzruszenia i w słowach podziękowania stwierdziła, iż „starala się wychować synów jak najlepiej, tak by mogli służyć krajowi. Staralam się wpajać im zasady dobrego wychowania, aby wyrosli na porządnym ludzi” – dodała.

Po zakończeniu ceremonii dekoracji Państwo Wilgowie chętnie mówili o historii Jednoróżca i najbliższych okolic. Opowiadane historie były niezwykle interesujące, dotyczyły przedwojennych oraz okupacyjnych losów mieszkańców Jednoróżca i samych opowiadających. Pani Marianna z niezwykłą, wręcz fotograficzną pamięcią relacjonowała fakty ze swojego życia.

Ta niecodzienna uroczystość wzbudziła wśród zebranych radnych i sołtysów gminy Jednoróżec zachwyt i podziw. □

Wojciech Łukaszewski

Uczniowie w olsztyńskim planetarium

3 marca klasy V „a” i V „b” wybrały się na wycieczkę do Olsztyna. O godzinie 7.00 autokar szkolny wyjechał przed szkoły w Jednoróżcu. Po drodze wsiadli uczniowie z Ulatowa-Pogorzeli, Małowidza i Połoni. Podróż trwała około 2 godzin.

Gdy już dojechaliśmy do stolicy województwa warmińsko-mazurskiego, poszliśmy do Planetarium. Nagle zgasły światła, na wielkim suficie pojawiły się

informacje o Kosmosie. Gdy pojawiły się gwiazdy, widać było wszystkie planety Drogi Mlecznej. Wszyscy z zaciekawieniem oglądaliśmy film pt. „Ziemia w Kosmosie”.

Po seansie w Planetarium poszliśmy do kina „Helios”. Oglądaliśmy tam film pt.: „Alwin i wiewiórki 2”. Był bardzo zabawny. Na koniec naszego pobytu w Olsztynie udaliśmy się do Mc Donald's. Dla każdego ucznia czekał tam zestaw,

można było także kupić dodatkowe kanapki hamburgera, cheeseburgera lub inne smakołyki. Podróż powrotna minęła nam wiele szybciej.

Bardzo mi się podobał ten wyjazd. Na taką wycieczkę chętnie wybrałbym się jeszcze raz. □

Rafał Skąła uczestnik wycieczki
z klasy V „b”

Sportowa kronika

Szkoła Podstawowa im. A. Chętnika w Jednorozcu w roku szkolnym 2009/2010, zgodnie z kalendarzem Igrzysk Młodzieży Szkolnej, bierze udział w zawodach sportowych w następujących dyscyplinach: piłka nożna, unihokej, indywidualne biegi przełajowe, drużynowy tenis stołowy. W każdej z nich odbywały się eliminacje na szczeblu gminnym, w których brały udział wszystkie szkoły podstawowe. Zwycięzcy w każdej z tych kategorii reprezentowali naszą szkołę na etapie powiatowym i zdobywali wysokie miejsca.

Wyniki drużynowe dziewcząt

- I miejsce w biegach przełajowych (w październiku, organizowane w Jednorozcu)
- III miejsce w piłkę nożną (we

wrześniu, organizowane w Przasnyszu)

- III miejsce w tenisie stołowym – Ewa Nizielska, Maja Stancel (w styczniu, organizowane w Chorzelach)

Sukcesy indywidualne:

- Paulina Olender-I miejsce w biegach przełajowych (październik, Jednoróżec)
- Ewa Nizielska-III miejsce w tenisie stołowym (styczeń, Chorzele)
- Maja Stancel-IV miejsce w tenisie stołowym (styczeń, Chorzele)
- Angelika Wilga-IV miejsce w tenisie stołowym (styczeń, Chorzele).

6 marca 2010 r. uczennice Publicznej Szkoły Podstawowej w Jednorozcu brały udział w Zawodach

Międzypowiatowych w Nagoszewie. Było to 55. Turniej Tenisa Stołowego im. J. Strzałkowskiego. W zawodach tych startowało ponad 200 zawodników w różnych kategoriach. Nasze uczennice zajęły: Ewa Nizielska III miejsce, Maja Stancel IV miejsce.

7 marca w Chorzelach odbyły się zawody powiatowe w halową piłkę nożną. Uczennice z PSP w Jednorozcu w tych zawodach zajęły I miejsce. Będą reprezentowały powiat przasnyski na zawodach międzypowiatowych w Małkini. Skład drużyny: Klaudia Piotrak, Natalia Dworniczak, Angelika Wilga, Karolina Antosiak, Małgorzata Kardaś, Edyta Kardaś, Paulina Olender, Magdalena Grabowska, Klaudia Opalach

Od sześciu lat podczas ferii zimowych jest organizowany Turniej o Puchar Księdza Proboszcza. W tym roku przeszło 40 uczniów wzięło udział w rozgrywkach w halową piłkę nożną. Trzy

drużyny chłopców i trzy drużyny dziewcząt rywalizowały o puchary i medale ufundowane przez księdza Andrzeja Krona. Uczniowie walczyli o zwycięstwo i nagrody, ale przede wszystkim świetnie się bawili w duchu zdrowej rywalizacji. Zwycięzcy otrzymali puchary i pamiątkowe medale. Wśród dziewcząt I miejsce zajęła drużyna „Błyskawice” w składzie: Natalia Dworniczak, Angelika Wilga, Klaudia Opalach, Milena Grabowska, Marta Więcek, Joanna Wilga, Paulina Piotrak; II miejsce „Dzikie koty”: Simona Berg, Małgorzata Kardaś, Karolina Mydło, Ilona Goździewska, Brygida Gładek, Aleksandra Łączyńska, Kinga Płocharczyk, Patrycja Olender. III miejsce „Czarne koty”: Kinga Burchacka, Lena Stancel, Paulina Olender, Klaudia Olender, Maja Stancel, Karolina Kacprzyk, Angelika Skorupska. Wśród chłopców najlepsza okazała się drużyna „Czarne Lwy”, czyli: Łukasz Wilga, Kamil Smoliński, Bartosz Zduniak, Patryk Sobolewski, Dawid Polakiewicz, Kamil Furman, Bartosz Wilga. II miejsce zajął „FC Jednoróżec” w składzie: Ernest Rząp, Maciej Zalewski, Piotr Michalski, Kamil Bednorz, Adrian Pękała, Przemek Łukasiak, Marcin Opalach. III miejsce zdobyli chłopcy z drużyny „Białe Orły”: Piotr Furman, Mariusz Wilga, Krystian Tymiński, Marcin Krzemiński, Dawid Filiński. □

Publiczna Szkoła Podstawowa im. A. Chętnika w Jednorozcu

Sportowcy z Lipy

24 lutego 2010r. w Szkole Podstawowej w Jednorożcu odbyły się gminne rozgrywki sportowe w halową piłkę nożną chłopców i dziewcząt. Brały w nich udział drużyny z czterech szkół. Szkołę w Lipie reprezentowali następujący uczniowie:

- w drużynie chłopców:

Daniel Skowroński, Przemysław Jeznach, Kamil Berk, Przemysław Gejda, Rafał Dominik, Mateusz Bobiński, Remigiusz Skowroński, Marcin Bartosiewicz, Artur Skowroński, Dawid Bartosiewicz;

- w drużynie dziewcząt:

Klaudia Sulkowska, Aneta Orzoł, Natalia Mikołajewska, Natalia Połomska, Magdalena Wysocka, Ewelina Koczkodon, Wiktoria Koczkodon.

Drużyny grały w systemie „każdy z każdym”, który umożliwił pełne wykazanie swych możliwości w walce ze wszystkimi rywalami.

Klasyfikacja powyższych zawodów przedstawia się następująco:

- w kategorii chłopców:

- miejsce IV Szkoła Podstawowa w Olszewce
- miejsce III Szkoła Podstawowa w Jednorożcu
- miejsce II Szkoła Podstawowa w Parciakach
- miejsce I Szkoła Podstawowa w Lipie

- w kategorii dziewcząt:

- miejsce IV Szkoła Podstawowa w Olszewce
- miejsce III Szkoła Podstawowa w Parciakach
- miejsce II Szkoła Podstawowa w Lipie
- miejsce I Szkoła Podstawowa w Jednorożcu

Opiekunem na zawodach gminnych była pani Bożena Jeznach.

Reprezentacja chłopców ze Szkoły Podstawowej w Lipie po wygraniu zawodów na szczeblu gminnym uczestniczyła w Powiatowych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w Halowej Piłce Nożnej, które miały miejsce w Chorzelach 07.03.2010r. Wśród ośmiu drużyn zawodnicy z naszej szkoły uplasowali się na trzecim miejscu. Jest to dla nas sukces, ponieważ po raz pierwszy drużyna chłopców z Lipy reprezentowała gminę w powiecie w halowej piłce nożnej. Zawody cechowała ostra, lecz zdrowa rywalizacja. Drużyną chłopców opiekowała się pani Beata Wojciechowska.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Lipie

Powiatowe partnerstwo

Całość spotkania prowadziła Jadwiga Olszowska Urban - Prezes Międzynarodowego Centrum Partnerstwa „Partners Network”. Jednym z punktów programu była prezentacja Gminy Jednorożec. Dyrektor Gminnego Zespołu Oświaty Wojciech Łukaszewski w sposób interesujący przedstawił potencjał i działalność gminy.

Konferencja zrzeczyła władze o r a z p r a c o w n i k ó w administracyjnych i społecznych z całego powiatu, jak również przedsiębiorców naszego regionu. W wykładach i warsztatach uczestniczyło ponad 100 osób. Uczestnicy w grupach analizowali możliwości tworzenia miejsc pracy na terenie powiatu przasnyskiego. Zastanawiano się, w jaki sposób wesprzeć istniejące firmy oraz jak zachęcić mieszkańców powiatu do tworzenia firm. Zamierzeniem cyklu spotkań jest zjednoczenie

społeczności powiatu celem stworzenia projektu gospodarczego, pozwalającego wypromować region oraz tworzyć nowe miejsca pracy. □

W dniu 8 lutego 2010 r. w świetlicy Publicznego Gimnazjum w Jednorożcu odbyła się III Konferencja Przasnyskie Partnerstwo Lokalne „Tworzenie projektów społeczno-gospodarczych w celu rozwoju powiatu i tworzenia nowych miejsc pracy”. Było to trzecie

spotkanie z cyklu sześciu konferencji Lokalnego Ożywienia Gospodarczego powiatu przasnyskiego. Cykl konferencji organizowany jest przez Starostę Powiatu Przasnyskiego oraz Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Przasnyszu.

A.K.

„RODEM WARSZAWIANIN, SERCEM POLAK, A TALENTEM ŚWIATA OBYWATEL „

C.K. Norwid

Fryderyk Franciszek Chopin - najwybitniejszy polski kompozytor, a także wybitny pianista. Czołowy przedstawiciel muzyki okresu romantyzmu. Nazywany jest poetą fortepianu. Urodził się 1 marca 1810 r. w Żelazowej Woli, zmarł 17 października 1849 r. w Paryżu. Jego ojcem był Mikołaj Chopin, z pochodzenia Francuz, matką - Justyna Krzyżanowska. Była osobą bardzo muzykalną - grała na fortepianie i śpiewała. Stała się pierwszą nauczycielką muzyki dla Fryderyka. W wieku sześciu lat chłopiec rozpoczął naukę gry na fortepianie u Wojciecha Żywnego. Pierwszą próbą kompozytorską Fryderyka był Polonez B-dur, napisany ręką ojca. W tym okresie miały miejsce pierwsze publiczne występy małego Chopina. Jako szesnastoletni młodzieniec rozpoczął studia w warszawskiej Szkole Głównej Muzyki. Ogromny wpływ na rozwijanie jego talentu miało obcowanie z pieśniami i tańcami ludowymi m.in. Mazowsza i Kujaw. W 1826 roku odbył swoją pierwszą zagraniczną podróż do Berlina, a wkrótce także do Wiednia oraz Pragi. W wieku dziewiętnastu lat ukończył studia. W październiku 1830 roku Fryderyk ostatni raz wystąpił przed publicznością w Polsce. 2 listopada 1830 roku opuścił Warszawę na zawsze. We wrześniu 1831 roku przybył do Paryża, gdzie zamieszkał na stałe. W stolicy Francji Chopin rozwijał swoją ożywioną działalność koncertową, wykonując własne utwory. Jego głównym źródłem utrzymania była jednak działalność dydaktyczna. Miał bardzo wielu uczniów, a wśród nich także grupę profesjonalnie kształcących się pianistów. Styl Fryderyka Chopina opocjonował w sobie bogate treści emocjonalne z doskonałością formy. Kompozytor zespolił tradycje muzyki fortepianowej z inspiracjami polskiego folkloru muzycznego. W 1836 roku poznał pisarkę George Sand, która stała się jego życiową partnerką, mającą znaczący wpływ na życie kompozytora. Razem podróżowali, zawitali wspólnie na Majorce, do Marsylii i Genewy. Od 1839 roku stan zdrowia Chopina pogarszał się. W 1848 roku odbył ostatnią podróż koncertową po Anglii i Szkocji. 16 listopada miał miejsce jego ostatni publiczny koncert w Londynie, po którym ciężko zapadł na zdrowiu. Po powrocie do Paryża nie odzyskał już zdrowia. Fryderyk Chopin zmarł 17 października 1849 roku. Został pochowany na cmentarzu Pere - Lachaise w Paryżu. Zgodnie z jego ostatnią wolą, serce zostało wyjęte i przewiezione do

Warszawy, gdzie zostało wmurowane w filar kościoła św. Krzyża na Krakowskim Przedmieściu.

W bieżącym roku przypada dwusetna rocznica urodzin wielkiego polskiego kompozytora, którego wielki talent muzyczny olśnił cały świat. Popularność tego niezwykłego twórcy nieustannie rośnie. Zjawisko to rozpatrywać można tylko w kategoriach fenomenu. W związku z tym, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ogłosił rok 2010 Rokiem Fryderyka Chopina. 7 stycznia 2010 roku, w Filharmonii Narodowej w Warszawie, odbyła się uroczysta inauguracja Roku Chopinowskiego.

Z okazji dwusetnej rocznicy urodzin Chopina, również w naszej gminie nie zapomniano o tym wybitnym twórcy. Organizowane są koncerty i konkursy. Ich celem jest popularyzacja postaci Fryderyka Chopina, która ma wzmocnić u uczniów poczucie tożsamości narodowej. W szkołach naszej gminy i w Bibliotece Publicznej w Jednorozcu pojawiły się okolicznościowe gazetki ścienne poświęcone kompozytorowi. W szkołach podstawowych w Parciakach i Żelaznej Rządowej, w dniach 22 i 23 marca tego roku, zorganizowano konkursy wiedzy o życiu i twórczości Fryderyka Chopina. W konkursach mogli wziąć udział uczniowie klas IV – VI. Cieszyły się one dużym zainteresowaniem. Uczestnicy odpowiadali na pytania konkursowe, które zostały ułożone w oparciu o informacje zawarte w specjalnym numerze gazety „Echo Żelaznej” i na wystawie poświęconej artyście. W Żelaznej Rządowej I miejsce zajęła Ewelina Merchel. W Parciakach najlepsza okazała się uczennica klasy VI Edyta Prusik. Nagrody za I miejsca w konkursie ufundował Gminny Zespół Oświaty w Jednorozcu. Nie zapomniano o młodszych uczniach z klas 0 – III, dla których zorganizowano konkurs plastyczny „Fryderyk Chopin w oczach dziecka”. Jego wyniki poznamy w połowie kwietnia. Ponadto w Szkole Podstawowej w Żelaznej Rządowej w ramach obchodów Roku Chopinowskiego planowane są jeszcze w tym roku kalendarzowym: koncert - spotkanie muzyczne poświęcone Fryderykowi Chopinowi oraz wycieczka do Żelazowej Woli - miejsca urodzin kompozytora. W szkole podstawowej oraz w Samorządowym Przedszkolu w Jednorozcu rocznicę

urodzin Fryderyka Chopina uczczono koncertem. Członkowie Agencji Artystycznej "MAT" z Olsztyna w ciekawy sposób przybliżyli dzieciom sylwetkę i twórczość Fryderyka Chopina. Ponadto 17 marca 2010 roku przedszkolaki przedstawiły swoim rodzicom „Poranek Chopinowski”. Dzieci zatańczyły w rytm poloneza skomponowanego przez Chopina. Nie zabrakło również recytacji wierszy z życia sławnego Polaka.

W dniu 10 marca uczniowie szkoły podstawowej w Jednorozcu wzięli udział w Międzyszkolnym Konkursie Pieśni i Piosenki „Zanim zaśpiewasz pieśń Chopina”, zorganizowanym przez Państwową Szkołę Muzyczną w Ostrołęce pod patronatem Mazowieckiego Kuratora Oświaty i Prezydenta Miasta Ostrołęki. Uczennica Izabela Małkowska „Ogródek” Z. Noskowskiego i piosenkę „Troszczyć Ziemi” z repertuaru Eleni. Daniel Magdziński wykonał pieśń „Maciuś” Z. Noskowskiego i piosenkę „Soft” z repertuaru zespołu Video i Ani Wyszkon. W tym konkursie Daniel wyśpiewał I miejsce i wystąpił w koncercie finałowym. Poza tym jako jedyny uczestnik konkursu otrzymał wolny wstęp do pobierania nauki w Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia w Ostrołęce.

Młodzież i nauczyciele Publicznego Gimnazjum im. św. Stanisława Kostki w Jednorozcu oraz Liceum Ogólnokształcącego w Jednorozcu także pamiętają o Roku Chopinowskim. 25 lutego brali udział w programie artystycznym „Fryderyk Chopin - poeta fortepianu”, przybliżającym życie i twórczość kompozytora i prezentującym jego utwory. Obecnie uczniowie gimnazjum i liceum wykonują prace konkursowe na plakat pod hasłem „Rok 2010 – rokiem Fryderyka Chopina”. W maju odbędzie się konkurs na pracę plastyczną zatytułowaną „Kim jesteś Fryderyku?”. Młodzież będzie się też mogła wykazać znajomością biografii i dokonań artystycznych kompozytora w „Konkursie wiedzy o życiu i twórczości Fryderyka Chopina”. Na zakończenie szkolnych obchodów Roku Chopinowskiego zostanie przygotowany przez młodzież szkolną poranek muzyczny – poetycki, poświęcony naszemu genialnemu muzykowi. □

Zbigniew Lorenc

Materiał z PSP w Jednorozcu
- Joanna Pohulajewska

Tam i z powrotem

- czyli słów kilka o ptasim wędrowaniu

Wiosna to pora, która kojarzy się z ożywieniem w świecie przyrody, ze wzrostem, rozwojem, ruchem. Bardzo dobrze widać to u ptaków, które co roku podejmują trud wędrowania. Obserwując co roku tą ptasią krzątanicę, to urządzanie się na swoim od nowa, do głowy przychodzi wiele pytań. Może warto zastanowić się przynajmniej nad niektórymi...

Dlaczego ptaki wędrują? Czy im się to oplaca?

Wędrowki (migracje) to normalne zjawisko w świecie zwierząt, które szukają korzystnych warunków do rozmnażania się i wychowania potomstwa. Zrozumiałe jest dlaczego większość ptaków odlatuje na zimowiska (miejsca gdzie spędzają zimę) do ciepłych krajów. Ptaki owadożerne znajdują tam obfitość pokarmu i łatwiej im przeżyć. Zastanawiające jest jednak dlaczego wiosną wracają do krajów położonych na północy - wędrowka wymaga przecież wielkiego wysiłku i może skończyć się śmiercią. Przypuszcza się, że jednym z powodów jest **mniej** niż na południu konkurencja o pokarm i miejsce gniazdowania oraz **mniej** ilość drapieżników naturalnych. Kto pierwszy powróci, ten ma możliwość wyboru najbezpieczniejszego i najbogatszego w pokarm miejsca na gniazdo. A to oczywiście zwiększa szansę na wychowanie zdrowego i silnego potomstwa.

Czy wszystkie ptaki wędrują?

Nie wszystkie. Ze względu na skłonność do podejmowania wędrowek ptaki możemy podzielić na następujące grupy:

1. Bocian, jaskółka dymówka, wilga, dudek, kukulka, żuraw, czajka, skowronek, kraska, jerzyk. To przykłady ptaków, które jesienią opuszczają nasz kraj i odlatują do

Wilga to ptak o jaskrawym ubarwieniu i melodyjnym głosie.

ciepłych krajów. Na przedwiośniu - już od połowy lutego - rozpoczynają się ich

Czajka lubi przebywać na podmokłych łąkach.

powroty do Polski, gdzie wychowują swoje młode.

Dudek - egzotyczny ptak z pięknym czubem.

2. Jemiołuszka, jer, śnieguła, sowa śnieżna, myszół włochaty należą do ptaków, które zalatują do nas na zimę z dalekiej północy lub wschodu. W Polsce łatwiej im przetrwać ten czas ze względu na większą ilość i dostępność pokarmu, a

Śnieguła jest gościem z dalekiej północy.

także łagodniejszy klimat. Gdy pokarmu jest mniej i zbliża się wiosna, ptaki te

Myszół włochaty poluje w locie na gryzonię.

powracają w „rodzinne strony”, by tam odbyć lęgi, czyli wydać na świat i wychować potomstwo.

3. Gawron, kawka, kaczka krzyżówka, gil, gołąb grzywacz, kwiczoł, srokosz, szczygieł to gatunki częściowo osiadłe, a częściowo wędrowne. Oznacza to, że część z nich, która przystosowała się do chłodniejszego klimatu zostaje w Polsce na zimę. Przyczynia się do tego również człowiek, dokarmiając ptaki, które często żyją w pobliżu osiedli ludzkich.

Srokosz z ofiarą nabitą na ciernie

Pozostałe osobniki odlatują od nas jesienią, ale niedaleko – zazwyczaj na południowy zachód Europy. W dodatku

Szczygieł ma charakterystyczną czerwoną maskę na twarzy.

na ich miejsce zimą przylatują sąsiedzi z północnego wschodu i żyją tu do wiosny. Dzięki temu mamy wrażenie, że ptaki te nie opuszczają wcale Polski.

Sójka z niebieskim lusterkiem na skrzydłach.

4. Wróbel, mazurek, sroka, sójka, sikorka bogatka, dzięcioł duży, puszczyk, kowalik i pelzacz, to gatunki, które osiadły na stałe w Polsce. Jeżeli odbywają wędrowki, to bliskie, jak w przypadku sójki, która nigdy nie odlatuje za morze :).

Które ptaki jako pierwsze przylatują i odlatują z Polski?

Kowalik mocnym dziobem wydobywa owady spod kory

Mazurek ma brązową czapkę i czarną plamkę na policzku, czym różni się od wróbla

Jako zwiastunów wiosny uważa się skowronki, czajki, żurawie, bociany, jaskółki, szpaki. Już czerwcem odlatują do Afryki i południowej Europy pierwsze czajki. Od sierpnia wędrówkę podejmują kukułki, wilgi, jerzyki, bociany, jaskółki dymówka i oknówka. One jako pierwsze nas opuszczają, bo mają przed sobą długą drogę.

Jak ptaki przygotowują się do lotu?

Ptaki starają się przytyć jedząc większe ilości pokarmu, głównie nasion i owoców. Zgromadzony pod skórą i między narządami ciała tłuszcz będzie spalany na skutek intensywnego wysiłku podczas lotu. Malutki ptaszek – rokitniczka przed wyprawą podwaja swoją wagę z ok. 10 do 20 g, a kończąc wędrówkę waży czasem nieco mniej niż 10 g. Nic dziwnego – jesienią bez przystanku pokonuje dystans 1 600 km, co wymaga ogromnej ilości energii.

W jaki sposób ptaki odnajdują drogę?

Ptaki za dnia orientują się według położenia słońca oraz punktów w terenie, a nocą według gwiazd i księżyca. Dodatkowo niektóre gatunki rejestrują pole magnetyczne Ziemi (np. rudzik, gołąb domowy) lub też dźwięki niesłyszalne dla człowieka, które

dostarczają im informacji o terenie w jakim się znajdują.

Jak daleko odlatują ptaki?

Odległości jakie pokonują ptaki podczas wędrówek są bardzo zróżnicowane. Z dalekich wędrówek słynie rybitwa popielata, która jesienią przelatuje z bieguna północnego na południowy pokonując około 18 tys. km. „Nasze” bociany wędrując przez Azję Mniejszą do Afryki południowej pokonują około 10 tys. Wiele gatunków np. zięby, sikorki, gawrony przemieszcza się na mniejsze odległości nie przekraczając granic Europy.

Przedstawiłam tu tylko kilka zagadnień, które być może pomogą lepiej poznać ptaki spotykane w naszym kraju. Wiedzę przyrodniczą warto zdobywać podczas samodzielnych obserwacji, ale pomocne są także strony internetowe o ptakach: <http://ptaki.info>

<http://ptaki.polska.pl>

<http://www.otop.org.pl>

<http://ptaki.luzik.proste.pl>

<http://atlas-zwierzat.pl/ptaki>

Być może pierwsze obserwacje ptasich przelotów staną się początkiem wielkiej pasji. Wszystkim miłośnikom przyrody życzę zapału i wytrwałości w podglądaniu życia zwierząt.

A na koniec ciekawostka z naszego podwórka :))

Tej zimy w Jednorożcu można było obserwować piękne ptaki z czubkiem na głowie. Odwiedziły nas dokładnie 13 i 14 stycznia pozostając na drzewach w okolicy ul. Odrodzenia. Ptaki te latem żyją w lasach iglastych (tajga) na dalekiej północy, gdzie odżywiają się owadami. Zimą, gdy brakuje pokarmu zmieniają dietę na wegetariańską i przemieszczają się na południe. Szczególnie lubią owoce jarzębiny, głogu i ... jemioli – stąd ich nazwa – JEMIOŁUSZKI :).

Jemiołuszki

Monika Czajkowska

Zatrzymane w kadrze

Tego roku zima wszystkim dała się we znaki. Odgarnianie śniegu z chodnika przed domem było powszechną praktyką i codziennym obowiązkiem. Dzięki pługom ulice stały się przejezdne dla samochodów. Niestety zepchnięty na chodnik śnieg zalegał w różnych

punktach, utrudniając pieszym przejście. Czy nie można było rozwiązać inaczej tego problemu?

Patrząc na opustoszały plac przed szkołą w Jednorożcu, gdzie jeszcze kilka

miesiący temu rósł sosnowy laszek zastanawiam się jak poradziły sobie gawrony i kawki, które tu gniazdowały. W ciągu dnia widać je na sąsiednich drzewach na placu szkolnym oraz w pobliżu apteki. Ciekawe, dokąd odlatują na nocleg...

Monika Czajkowska

Statystyczny obraz

powiatu przasnyskiego na początku wieku XIX/ ze szczególnym uwzględnieniem obszaru „gminy Jednorożec”/

Ówczesny powiat przasnyski przed ostatnim rozbiorem Polski obejmował ziemię ciechanowską, powiat sochociński, ciechanowski i przasnyski. Mamy tu miasta: Przasnysz, Chorzele, Janów. Wchodziła także Gmina Ekonomia Przasnysz.

Gmina Ekonomia Przasnysz obejmowała 21 wsie rządowe (Krasne, Bogdany, Bartniki, Kaki Mroczi, Brzozowo Nowe, Bogate, Krzynowłoga Wielka, Rudno Kmiece), wsie szlacheckie. Było w jej składzie 613 domów. Ludności razem zamieszkiwało 3.580 osób (w tym zaś ludności płci męskiej 1730, a płci żeńskiej 1850). Na jeden dom przypada 5,84. Jeżeli chodzi o wyznanie to osób religii katolickiej było 3468, wyznania ewangelickiego 16, wyznania mojżeszowego 96, bezwyznaniowych 1.

Cały powiat po wyłączeniu Dobrzankowa i wójtostwa Przasnysz, posiada grunty piaszczyste, słabo urodzajne, dużo lasów. Są tylko trzy folwarki Dobrzankowo, Lipa, Szła i połowa Oględy. Są one dzierżawione i obsiane. Dzierżawca płaci rocznie 36.000 złotych. Pozostałe grunty obsiadłe przez włościan „w największej części Kurpiów, odbywających pewne robocizny i płacących czynsz”.

Z powyższej liczby wsi do kurpiowskich jest zaliczane 21, a ludności 3273.

Kurpiowska część powiatu obejmuje:

- uprawnej roli 843 włók użytecznych stanowi 0,63
- ogrodów 53,77 włók
- lasy zarasta 4132 włók
- łąk 187 włók w ogóle 5408,6 włók
- paśników 159 włók
- obszar przez wsie zajęty 5,67 włók

z tych należy:

- do dóbr narodowych włók 5.371.87
- do drobnej szlachty włók 9,67
- do tego gruntów nieużytecznych 27.4 włók dostawał 5.408.6 włók.

Prawie cała w obecnym kształcie Gmina Jednorożec była częścią składową Ekonomii Rządowej Przasnysz. Jak sama nawa wskazuje była własnością narodową. Dochodziła do niej części obecnej gminy Chorzele (Raszujka, Poścień, Pruskołęka, Budki, Łaz, Baranowo, Brodowe Łąki, Oborczyńska) oraz pozostałe obecnie wchodzące w skład Gminy Jednorożec.

Reforma po „ukazie carskim” wprowadzającym uwłaszczenie chłopów, zmieniła całe oblicze administracji. Prawdopodobnie wtedy Jednorożec stał się siedzibą nowej jednostki administracyjnej.

Tabela 351 Tabela wykazująca liczbę dzieci urodzonych.

1808	1809	1810	1811	1812	1813	Razem
156	104	119	188	98	109	774

Tabela Wśród urodzonych dzieci nieślubnych było: 356-357

1808	1809	1810	1811	1812	1813	Razem
M/K	M/K	M/K	M/K	M/K	M/K	M/K
4/6	3/5	7/9	6/7	3/6	4/7	27/40

Tabela 340/Skr. 269/

Rok 1815

Wykaz wsiów kurpiowskich z ich domami i ludnością.

Ekonomia Przasnysz	L. domów	L. ludności	w tym	
			Płci M	Płci Ż
1. Lipa	36	249	114	135
2. Szła	25	182	84	98
3. Wólka Kobylaki	7	44	24	20
4. Połonia	32	165	86	79
5. Małowidz	35	198	96	102
6. Rachujka	14	118	63	55
7. Pruskołęka	10	51	26	25
8. Olszewka	62	333	164	169
9. Żelazna	32	173	83	90
10. Budki	29	153	72	81
11. Łaz	29	152	66	86
12. Puszczenie	32	177	87	90
13. Jednorożec	104	612	288	324
14. Budziska	4	27	12	15
15. Parciaki	33	213	106	107
16. Obarczyska	24	114	62	52
17. Bakula	17	99	49	50
18. Brodowe Łąki	35	142	65	77
19. Czerwieńsk	8	41	18	23
20. Krzywoszyja	7	30	19	11
SUMA	575	3273	1584	1689

Karta 347 Tabela wykazująca liczbę par w ostatnich 6 latach zaślubionych.

Ekonomia Przasnysz

1808	1809	1810	1811	1812	1813	Razem
38	23	16	26	12	13	128

Karta 380. Tabela wykazująca liczbę rozwiedzionych małżeństw. Przasnysz miasta i wsie

1808	1809	1810	1811	1812	1813
-	-	1	1	-	-

Razem przez 6 lat 2 rozwody.

Tabela 363 Tabela wykazująca liczbę zmarłych w powiecie przasnyskim.

Ekonomia Rządowa Przasnysz

1808	1809	1810	1811	1812	1813	Razem
122	74	110	107	187	123	723

Tabela 367 Umarli wg płci. Przasnysz miasta i wsie

Rok	1808	1809	1810	1811	1812	1813
M/K	114/125	72/89	109/127	89/130	155/193	121/146
	Mężczyzn		Kobiet			
Razem	660		810			

Tabela 370 Przez 6 lat urodziło się.

Katolików	Protestantów	Żydów	Razem:
1297	60	112	1469

Zmarło przez 6 lat.

Katolików	Protestantów	Żydów	Razem:
1315	41	114	1470

Tabela. W ostatnich 6 latach zmarło łącznie 72.373. Przasnysz miasto i wieś

do 1 roku	156/120
od 1-2	79/70
od 2-5	35/39
od 10-15	27/40
od 15-20	20/39
od 20-25	13/68
od 25-30	9/40
od 30-35	11/41
od 35-40	18/44
od 40-45	20/49
od 45-50	25/42
od 50-55	49/25
od 55-60	42/29

Na podstawie źródeł historycznych opracował Eugeniusz Kuciński

Szkolne czasopismo

W połowie grudnia 2009 r., po nieco dłuższej przerwie, wznowiono wydawnictwo „Echo Żelaznej”. Dwumiesięcznik skierowany jest głównie do uczniów Publicznej Szkoły

Podstawowej w Żelaznej Rządowej. Nowe czasopismo współtworzą nauczyciele i uczennice klasy V: Magdalena Jurczak, Marlena Kaszlewicz i Milena Krystkiewicz.

Pismo jest niejako kroniką szkoły podstawowej w Żelaznej Rządowej. Jego głównym założeniem jest utrwalenie ulotnych chwil, jakie miały miejsce w szkole. Mamy nadzieję, że to będzie coś więcej niż gazetka szkolna – mówi Zbigniew Lorenc, redaktor „Echa Żelaznej”.

Chcemy, żeby w przyszłości, czasopismo zawierało więcej informacji z życia całej społeczności Żelaznej. W związku z tym czekamy na propozycje kolejnych artykułów i zapraszamy do współpracy przy redagowaniu gazety. Mamy nadzieję, że nowa formuła pisma przypadnie do gustu naszym czytelnikom i stanie się dla nich przyjemną lekturą. Dwumiesięcznik posiada różnorodne działy i rubryki. W każdym numerze zamieszczanych jest wiele

ciekawych artykułów, m.in. informacje o krajach Unii Europejskiej, a także ciekawostki z życia gwiazd, opisy nowości kinowych i multimedialnych oraz podpowiedzi co warto przeczytać. Nie brakuje też łamigłówek, rebusów i krzyżówek. Z myślą o najmłodszych, którzy poznają dopiero literki, zamieszczane są kolorowanki. Gazetka posiada już duże grono stałych czytelników. □

Aneta Karbowska

Eksperci regionu

Pomiędzy 18.03. a 09.04.2010. w Centrum Operacyjnego Kapitał Ludzki, Kształcenia w Jednorozcu odbędzie się bezpłatne szkolenie w ramach Projektu „Ekspert w regionie” realizowanego z Programu Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy

edukacyjne na obszarach wiejskich. W projekcie mógł wziąć udział każdy mieszkaniec gminy zainteresowany Funduszami Unijnymi i zamierzający o nie aplikować. W szkoleniu będzie uczestniczyć 10 osób z rejonu gminy. Podczas szkoleń uczestnicy zdobędą praktyczne umiejętności:

- prawidłowego formułowania treści wniosku: celów, działań, produktów, rezultatów,
- efektywnego konstruowania harmonogramu i budżetu projektowego,
- swobodnego posługiwania się generatorami wniosków o

dofinansowanie i płatność, □ skutecznego wykorzystania informatycznych narzędzi obsługi projektów (MS Office, Web 2.0).

Szkolenie odbędzie się w formie warsztatowej – stacjonarnej i webinaryjnej – szkolenie poprzez Internet.

Projekt realizuje partnerstwo: Gmina Jednorzec oraz Fundacja Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnym Ruchowo. □

A.K.

Krótką historia Jednoróżca i okolic. Cz. XII (ostatnia)

Lata powojenne do końca XX wieku

Po wyzwoleniu Jednoróżca sytuacja bytowa mieszkańców była bardzo zła. Wiele gospodarstw uległo zniszczeniu, panowała ciasnota w ocalałych po wojnie domach i ogólna pookupacyjna bieda. Zwierząt gospodarskich w stosunku do stanu przedwojennego zostało mniej niż połowa. Rodziny były liczne, dlatego stanowiło dużą trudność, aby wszystkich utrzymać i wyżywić. Ci, którzy nie posiadali ziemi, pozostawali w ogóle bez środków do życia. Taki stan był spowodowany długimi, wyniszczającymi latami wojny, restrykcyjnymi przepisami okupacyjnymi i grabieżą Niemców,

rozpoczęły się lekcje. W marcu, na walnym zebraniu, wybrano zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Jednoróżcu z prezesem Władysławem Deptułą. Już w 1947 roku OSP ufundowała pomnik św. Floriana patrona parafii.

W pierwszym roku po wojnie urzędy funkcjonowały na wzór przedwojenny np. śluby były tylko kościelne. Od 1946 roku wprowadzono związki cywilne, podobnie była też i możliwość pochówku świeckiego. Ponieważ ludzie nie chcieli początkowo zawierać ślubów cywilnych, dlatego zaczęto nakładać kary, aby przyzwyczaić do nowych obyczajów.

Handel i usługi były w rękach

Pierwszy sklep spółdzielczy zorganizowano u Lesińskich na rogatkach. Można tu było kupić artykuły spożywcze i podstawowe przemysłowe. Działaczami w GS w następnych latach byli m.in.: Antoni Krajewski, Czesław Marciniuk, Stanisław Mordwa, Wacław Romanowski. Około roku 1950 GS wziął w dzierżawę piekarnię i koło niej założył punkt sprzedaży pieczywa. Wkrótce przejął też ubojnię i masarnię. Biuro GS u funkcjonowało początkowo w domu Władysława Deptuły. Prowadził je Stefan Betcherski ze Szli i Apolonia Piotrak. Były to czasy prawdziwej spółdzielczości, wszystko organizowali i prowadzili miejscowi ludzie. Spółdzielnia nie była zarządzana rygorystycznie, a sami jej członkowie rolnicy podejmowali decyzje i wspólnie zarządzali majątkiem. W latach 50. w GS w pracowało 5-6 osób. Cały czas Gminna Spółdzielnia rozszerzała swoją działalność. Już w roku 1950 w Jednoróżcu powstał sklep tzw. "żelazny" artykułów do produkcji rolnej, w którym sprzedawał Jan Sielski. Wybudowano też magazyn produktów masowych (maszyny rolnicze, pasze, nawozy, węgiel, materiały budowlane) oraz magazyn zbożowy.

Prezesi i ich zastępcy często się zmieniali. Byli to: Wacław Romanowski, Stanisław Połomski, Stanisław Gwiazda, Lucjan Łysakowski, Władysław Łukasiak. Od 1961 roku - Józef Kardaś, po nim Stanisław Goś, Sławomir Witkowski, Stanisław Ojrzyński i Norbert Wilga.

GS zakładał sklepy kolejno we wszystkich wsiach w gminie w wynajętych lokalach w domach prywatnych. Funkcjonowały sklepy główne (etatowe), punkty sprzedaży (PSP) oraz kluby, a samym Jednoróżcu sklepy różnych branż. Spółdzielnia stawała się dużym monopolistycznym przedsiębiorstwem. Skupowała od rolników wszystkie płody rolne ziemniaki, zboże, bydło, trzodę chlewną i drób. Oprócz tego prowadziła skup najróżniejszych surowców wtórnych. Nie można już było nic sprzedawać prywatnie. Ubój zwierząt nawet na własne potrzeby również był zabroniony. Jeden z gospodarzy za takie przewinienie spędził 8 miesięcy w areszcie. Za czasów prezesowania Stanisława Gosia GS wybudował własne sklepy w każdej miejscowości. Dbano też o pracowników. W 1964 roku zorganizowano w Jednoróżcu tzw. technikum minimum dla wszystkich

OSP z Jednoróżca z orkiestrą dętą

Fot. Archiwum

zniszczeniami od bomb oraz dwoma pożarami w 1944 roku.

W pierwszych powojennych miesiącach wielu jednoróżczaków wyjechało na tzw. Ziemię Odzyskaną. Byli to przeważnie tzw. „wyrobownicy” nie posiadający ziemi, na której mogliby pracować. Wyjeżdżali też i ci, którzy podczas wojny stracili cały dobytek. Bardzo złe warunki życia też były powodem opuszczania Jednoróżca i szukania nowego miejsca w pozostawionych przez Niemców gospodarstwach. Uciekający w pośpiechu zostawiali czasem zapasy żywności, dzięki którym przybywający tu Polacy mogli jako tako przeżyć. Aby zarobić, zatrudniali się także do pracy w miastach, początkowo np. przy odgruzowywaniu.

Mieszkańcy Jednoróżca rozpoczęli odbudowę domów i zabudowań gospodarskich. Już w lutym przystąpiono do remontu szkoły i po jego zakończeniu

prywatnych. Rodzina Krzykowskich prowadziła sklep i ubojnię z masarnią. Piekarnia należała do rodziny Grabowieckich. W wiatraku Miączyńskich mielono zboże na mąkę. Do chwili zorganizowania zlewni, rolnicy sami odciągali z mleka tłuszcz i robili masło i twaróg. Nadmiar masła odbierał zajmujący się handlem Czesław Marciniuk i woził na sprzedaż do Olsztyna. Zlewnię mleka zorganizowano u Stanisława Kardasia przy ulicy Długiej, która była prowadzona podobnie jak przed wojną. Zlewniarze odciągali z mleka śmietanę, i tylko ją odwozili na sprzedaż do Chorzel. Pod koniec lat 40. skup przejął GS. Od maja 1950 roku sytuacja uległa zmianie. Powstał samodzielny zakład mleczarski, gdzie przeszła część rolników, inni zostali w GS-ie.

Duże zmiany w Jednoróżcu nastąpiły w 1947 roku po zawiązaniu się Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”. Jej założycielem był m.in. Eugeniusz Wilga.

sklepowych z terenu gminy. Pod patronatem GS odrodziło się, istniejące już przed wojną, Koło Gospodyń Wiejskich z głównymi działaczkami Janiną Pogorzelską i Czesławą

Procesja Bożego Ciała na rogatkach w Jednorożcu Przybyłek. Panie organizowały różne kursy np. żywieniowe, kulinarne, które cieszyły się dużą popularnością wśród miejscowych gospodyń. Organizowano różne imprezy, akcje charytatywne i wycieczki. Na początku lat 70. powstał Ośrodek Nowoczesna Gospodyni, prowadzony przez Mariannę Wilgę. Przez cztery lata, podczas żniw, funkcjonowały całodzienne dziecińce dla dzieci rolników. Pani Wilga zorganizowała pierwszy dziecięco - młodzieżowy zespół folklorystyczny w Jednorożcu. Stroje, wzorowane na kurpiowskich, uszyły i ozdobiły miejscowe krawcowe.

W tym czasie rolników obowiązywały przymusowe dostawy dla państwa (zboża, ziemniaków, zwierząt gospodarskich, drobiu i mleka) naliczane od każdego hektara. Pracownik gminny zajmował się tymi tzw. kontyngentami. „Opornych”, nie dostarczających właściwej ilości dostaw, miał zgłaszać władzom. Uzyskanie naliczonej ilości dostaw było przeważnie niemożliwe. W Budach np. na 40 gospodarzy, tylko 4-5 oddawało mleko, a rozliczać trzeba było wszystkich, ponieważ wszystkich posiadających ziemię dostawy obowiązywały. Rolnicy nie oddawali mleka, gdyż nie mieli warunków do hodowli większej ilości krów na podmokłych, niezmeliorowanych pastwiskach, które dopiero czekały na osuszenie.

Kasa Spółdzielcza w Jednorożcu powstała na przełomie lat 1951/1952. Zawiązała się z udziałów członków (w późniejszych latach została przekształcona w bank państwowy). W tamtym czasie członkami Gminnej Spółdzielni musieli być wszyscy gospodarze, ponieważ inaczej nie mogli nabywać towarów w magazynach GS u. Duży rozkwit banku nastąpił w latach

70., co było związane z dobrą koniunkturą w rolnictwie i ogólnym rozwojem wsi. Długoletnimi pracownikami kasy, a później banku, byli: Stanisław Gwiazda, Janina Wilga, Józef Brzozowy.

Urząd Gminy w Jednorożcu funkcjonował w g m i n n y m przedwojennym budynku przy ulicy Długiej. Poczta mieściła się w domach prywatnych: Kossakowskich, Aleksandra Stanisława Kardaśa (wszystkie przy ulicy Długiej) i Ryszarda Gregorczyka przy ul. Słonecznej.

Pierwszy autobus zaczął kursować przez Jednorożec w 1952 r. Jeździł raz dziennie z Chorzel przez Jednorożec (o 5.20), Drażdzewo i Przasnysz - do Ciechanowa. Wracał dopiero wieczorem, dlatego też ci, którzy załatwili swoje sprawy w Przasnyszu, wracali przeważnie do domu pieszo. Wielkim wydarzeniem była elektryfikacja wsi. Światło elektryczne rozblęślo na Boże Narodzenie 1957 roku. Asfalt przez Jednorożec został położony w 1960 roku. Na poboczach były rowy i mostki do każdego domu. W latach 1964-1965 wybudowano wiejski wodociąg.

Po wojnie, w Jednorożcu nie było lecarskiej opieki medycznej. Pracowała jedynie położna o nazwisku Huze. Ośrodek zdrowia zorganizowano w domu Stanisława Mordwy przy ulicy Długiej. Można tu było kupić podstawowe lekarstwa. W razie konieczności zastrzyki robiła pani Bakula. Po poradę lekarza jeżdżono do Przasnysza lub Chorzel. Dopiero we wrześniu 1958 r. przybył do Jednorożca felczer. W latach 1960 - 1961 wybudowano w Jednorożcu Ośrodek Zdrowia z izbą porodową i mieszkaniami dla lekarzy oraz aptekę. Bardzo uroczyste i huczne otwarcie nastąpiło w lipcu 1962 roku. Pierwszym lekarzem w nowym ośrodku był Marian Dardziński z żoną - stomatologiem. W 1964 pracował ginekolog z Warszawy Szybowski. Z Ulatowa Pogorzeli dojeżdżała położna Danuta Glinka. Szpitalną kuchnię prowadziła Krystyna Łysakowska ze Stegny.

W latach 70. wieś w szybkim tempie rozbudowywała się. Powstało wiele zabudowań gospodarskich, domów

mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej. W 1973 r. został utworzony w Jednorożcu Posterunek Energetyczny. W tym też roku, przy dużym wkładzie pracy mieszkańców, zakończono modernizację najważniejszych ulic. W 1976 roku rozbudowano szkołę, a w następnym przy głównych ulicach zostały położone chodniki. W sierpniu 1978 roku oddano do użytku stadion sportowy. W następnych latach na tym nowoczesnym obiekcie oprócz zawodów sportowych organizowano różne gminne i ponadlokalne uroczystości: dożynki, Niedziele na Wsi, obchody Dnia Strażaka, 1 Maja, 22 Lipca i festyny rekreacyjno sportowe. W tym samym roku nowy lokal otrzymał Urząd Gminy oraz oddano do użytku dom dla nauczycieli.

Rolnicy rozwijali i unowocześniali swoje gospodarstwa. Bardzo pomocna była w tych latach działalność Spółdzielni Kółek Rolniczych (później Spółdzielni Usług Rolniczych) z olbrzymią bazą maszynową i różnorodnymi usługami.

W latach 80. w Jednorożcu prowadzono kolejne inwestycje: w 1980 roku oddano do użytku kolektor deszczowy, w 1983 rozbudowano wiejski wodociąg, a w roku następnym rozpoczęto budowę banku oraz przedszkola. Przy ulicy Piastowskiej powstawało drugie osiedle domów jednorodzinnych (wcześniej wybudowano osiedle „przy poczcie”). W roku 1987 oddano do zamieszkania budynek komunalny dla 6 rodzin, a w następnym do przestronnego lokalu przeprowadził się Urząd Poczty. W latach 1983-1986 wybudowano nowy kościół. Jego konsekracja miała miejsce 18 czerwca 1991 r.

Największą inwestycją lat 90. była budowa nowej części szkoły. Inicjatorem tego przedsięwzięcia i głównym realizatorem był ówczesny wójt Ireneusz Goś. Prace rozpoczęto wiosną 1994 roku, zaś 1 września 1999 roku uczniowie nowo powołanego gimnazjum i dwóch klas liceum rozpoczęli naukę w nowym budynku szkolnym. □

Teresa Wojciechowska

W tekście wykorzystałam m.in. informacje z relacji ustnych mieszkańców Jednorożca: pana Stanisława Brzozowego, pani Marianny Wilgi i pani Julianny Deputy.

Kącik poetycki

„Moja mała ojczyzna”
Joanna Andrzejczyk, VI c

ojczyzna to moje podwórko
moja miejscowość

pierwsze słowo
pierwsze kroki
to w niej się działo

nie pozwolę
by mi ją zabrali
w niej są moje wspomnienia
i marzenia

nie zamienię je na inną
mój cudowny świat
zawsze będzie bliski memu
sercu

jest najukochańszą ojczyzną
na świecie

jej mogę powierzyć wszystko
jest moją przyjaciółką

kocham
moją małą ojczyznę

„Moja mała ojczyzna” -
Ewelina Grabowska VI c

moja mała ojczyzna to mój
dom
to miejsce w którym rosnę
do którego zawsze wracam

to słońce wschodzące o
poranku
to złoty księżyc nocą
to lasy pola łąki ulice
to ludzie których szanuję
to miejsca które znam

moja mała ojczyzna jest
piękna
niech zostanie taka na zawsze

„Moja mała ojczyzna”
Weronika Michalak, kl. IV b

Pagórki, równiny,
góry, niziny.
Lasy, łąki i pola
Flaga biała czerwona.
I orzeł biały z koroną,
Co z herbu wygląda do nas.

uczy nas kochać Ojczyznę
Tę małą, pierwszą -
Kurpiowszczyznę.

„Moja wioska”
Patrycja Staszewska, kl. IV
b

Moja wioska, piękna wioska
jest podobna do pierwiosnka.
Jest jak drzewo zielone
i maki czerwone.
Jest soczysta jak malinka
- tak mówi moja kuzynka.
Bardzo lubię swoją wioskę
i w nią wkładam całą troskę.

Marlena Kowalewska

Są różne rzeczy na świecie
wy, moi drodzy, też o tym
wiecie.
Są rzeczy małe, są rzeczy duże
są silne wiatry, potężne burze.
Słońce jest wielkie,
lecz nigdy nie gaśnie
Może być źle,
jeśli kiedyś zaśnie. Ziemia jest

mała,
zależna od słońca.
Gdy ono świeci,
życie nie ma końca.
I żyje człowiek
na tym pięknym świecie.
Czasem jest trudno,
wszyscy o tym wiecie...

Aleksandra Zmorzyńska

Ziemia jest jak ziarenko
maku,
Ziemia jest jak litera,
Ziemia jest jak przecinek
Niewiele znaczy w kosmosie,
ale dla nas znaczy dużo.

Jesteśmy jak nic nie znacząca
kropla wody,
jak łezka płynąca z oka
jesteśmy jak listek na wietrze.
Każdy sądzi, że jest kimś,
ale się myli.
Bo to nieprawda.
Może jesteśmy jak drzazga,
która weszła w palec...
Zastanówmy się, kim
jesteśmy naprawdę.

Wiosenne odejście

26 marca 2010 r. był ostatnim dniem urzędniczej pracy sekretarza gminy Jednorożec, Janiny Popiołek. Dwa dni wcześniej pani sekretarz pożegnała się z radnymi gminy. W swoim wystąpieniu streściła działalność zawodową, która była związana z Jednorożcem i z Ostrołęką. Jako urzędniczkę przepracowała 38 lat. Imponujący staż pracy cechowało doświadczenie i fachowość.

Wójt Michał Lorenc z ubolewaniem przyjął decyzję o odejściu sekretarza. Jak twierdził: „...jest to wielka strata dla gminy.” „[...] Zawsze moi znajomi wójtowie zazdrościli

mi takiego urzędnika. Mówili, że taki sekretarz to nieoceniona pomoc dla wójta” - dodał.

doprowadzenie do nadania herbu i flagi gminy Jednorożec, otrzymanie dwukrotnie certyfikatu

konkursie wojewódzkim „Gmina Przyjazna Mieszkańcom”. Ponadto znajomość uwarunkowań legislacyjnych jednorożckiego sekretarza wyróżniała ją spośród innych. Jak wspomina wójt Lorenc „...Pani Janina często wyprzedzała legislacyjnie odgórne decyzje, co sprawiało, że gmina Jednorożec wysuwała pionierskie rozwiązania dotyczące wielu problemów.”

Pani Janina Popiołek pomimo odejścia na emeryturę zadeklarowała, iż będzie czynnie udzielać się na polu społecznym. Jest członkiem jednorożckiego stowarzyszenia, w którym pragnie pracować społecznie na rzecz gminy Jednorożec. □

Do największych osiągnięć „Przejrzysta Polska”, Janiny Popiołek należy m.in. zdobycie I miejsca w

Wojciech Łukaszewski

Oświatowy zawrót głowy

Początek 2010 roku dla wielu samorządów w Polsce objawił się wielkim wstrząsem finansowym. Wszystko za sprawą wypłaty dodatków uzupełniających dla nauczycieli. O co tak naprawdę w tym wszystkim chodzi? Takie pytanie zadaje każdy, kto nie wniknie w istotę problemu. Otóż Ustawodawca zagwarantował prawnie średnie pensje dla nauczycieli. Według aktualnego stanu nauczyciel stażysta powinien zarobić brutto 2 286,75 zł, kontraktowy 2 538, 29 zł, mianowany 3 292,92 zł a dyplomowany 4 207,62 zł. Stawki te obowiązują w całym kraju. Ponadto ustawodawca nałożył na organy prowadzące szkoły (w większości są to Jednostki Samorządu Terytorialnego) obowiązek wyrównywania nieosiągniętych średnich płac pod koniec każdego roku kalendarzowego. Jednak w latach minionych tak naprawdę nie były jasne zasady wyliczania średnich wynagrodzeń nauczycieli. Zostały dopiero podane pod koniec minionego roku, natomiast sposób naliczania średnich wynagrodzeń został uregulowany stosownym rozporządzeniem MEN ze stycznia 2010 r. Niestety, ustawodawca wyłączył wiele składników nie kwalifikujących do wyliczania średnich wynagrodzeń. Wynagrodzenie nauczyciela składa się z pensji zasadniczej oraz dodatków:

stażowego, wiejskiego, mieszkaniowego, motywacyjnego, za pracę w trudnych warunkach i funkcyjnego. Ponadto wypłacane są świadczenia urlopowe i świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Dodatek wiejski, dodatek mieszkaniowy, świadczenia urlopowe i świadczenia z ZFŚS nie są kwalifikowane, do wyliczania średnich wynagrodzeń. Ponadto poprzez różnego rodzaju programy uruchomione przez gminę i szkoły (Program Integracji Społecznej, Socrates Comenius i inne) nauczyciele pozyskali dodatkowe środki, które nie kwalifikowały się do wyliczania średniej. Kuriozum całego problemu polega na tym, iż właśnie gdyby wymienione dodatki były kwalifikowane nauczyciele osiągnęliby ustawową średnią, np. w gminie Jednoróżec miała miejsce taka sytuacja, gdzie nauczyciele zarobili fizycznie powyżej średniej ustawowej, a mimo to wypłacono im dodatki uzupełniające.

Oczywiście sprawa średnich wynagrodzeń jest dużo bardziej złożona. Ustalanie wysokości niektórych dodatków leży w gestii organów prowadzących, tym samym można powiedzieć, iż to od samorządów zależy wyrównywanie średnich i to, że samorządy mają wpływ na średnie wynagrodzenia. Nic bardziej mylnego. Wydatki

oświatowe to nie tylko pensje. Budżet oświaty to głównie subwencja oświatowa przekazywana z ministerstwa. Zależy ona od liczby uczniów. Im więcej uczniów, tym więcej pieniędzy. Niestety niż demograficzny sprawia, że nie ma co liczyć na zwiększoną subwencję. Samorządy miejskie mają dużo łatwiej. Czasami liczba szkół (jako budynków) jest tam porównywalna z samorządami wiejskimi, jednak liczba uczniów już nie. Faktem jest, że przekazywana z centrali subwencja oświatowa nie jest już wystarczająca. Co roku samorządy wiejskie muszą dokładać ogromne sumy pieniędzy na dofinansowanie oświaty. W samej gminie Jednoróżec, corocznie dokładane jest ponad 2 mln złotych. Na gminę wiejską to bardzo dużo. Utrzymywanie szkół z małą ilością uczniów jest coraz kosztowniejsze. Samorządy dosyć często ograniczają liczbę godzin dydaktycznych, łączą zajęcia, aby ograniczać wydatki. Jednak ustawodawca podszedł do zagadnienia „równo” i ustalił średnie pensje dla wszystkich nauczycieli, tych z bogatych gmin, dużych miast, gdzie subwencja jest wystarczająca i tych mniej zamożnych, gdzie trzeba łożyć coraz więcej nakładów finansowych na oświatę. Ratunkiem dla zaistniałej sytuacji byłaby zmiana w sposobie naliczania subwencji

oświatowej. Należałoby podejść indywidualnie do mniej zaludnionych gmin, gdzie jest duże rozdrobnienie oświaty. Kolejnym sposobem na zażegnanie sytuacji byłoby ograniczanie etatów, a wygoszparowane godziny byłyby traktowane jak godziny ponadwymiarowe. Wiele samorządów już uprawia taką politykę, uznając zasadę, iż każdy nauczyciel powinien mieć co najmniej kilka godzin ponadwymiarowych. Tym samym ustawa Karta Nauczyciela zamyka dostęp do zawodu młodym pedagogom. Stąd coraz więcej apeli do młodych - Zmieniajcie kierunki studiów, nie kształćcie się na nauczycieli, gdyż nie dostaniecie w tym zawodzie pracy! Większość zapisów Karty Nauczyciela nie przystaje do aktualnych warunków i staje się gwoździem do trumny wiejskiej oświaty. Silny lobbing w parlamencie i destrukcyjna polityka Związku Nauczycielstwa Polskiego doprowadzi w najbliższych latach do sytuacji masowego zamykania małych szkół i odchodzenia z zawodu wielu pedagogów.

Wiele samorządów zaskarżyło do Trybunału Konstytucyjnego art. 32a (dot. średnich wynagrodzeń nauczycieli), ustawy Karta Nauczyciela jako niezgodny z ustawą zasadniczą. Np. samorządy w Częstochowie i Rybniku musiały wypłacić wielomilionowe dodatki uzupełniające. □

Wojciech Łukaszewski

Sposób na nudę

Podczas ferii zimowych Gminna Biblioteka Publiczna oraz Centrum Kształcenia przy współudziale

Publicznej Szkoły Podstawowej w Jednoróżcu zorganizowały uczniom różnorodne atrakcje. Zajęcia, dzięki przychylności dyrekcji Szkoły Podstawowej, odbywały się w świetlicy szkolnej. W każdy: poniedziałek i środę dzieci mogły uczestniczyć w warsztatach malarsko-technicznych. Uczniowie stworzyli kalendarz na rok 2010 okraszony licznymi rysunkami ulubionych miejsc naszej gminy podczas trwania 4 pór roku. Wykonano też kolorowe maski karnawałowe oraz inne ozdoby, które

można było wykorzystać podczas karnawałowych zabaw. Nie zapomniano o Dniu Babci i Dziadka - dzieci chętnie wymyślały i zdołały prezenty i upominki w postaci ramek do zdjęć, zakładek do książki czy ozdób ściennych. We wtorki i czwartki na dzieci czekało minikino. W repertuarze były bajki: "Kurczak Mały", "Odłot", "Piorun" oraz "Epoka Lodowcowa 3". Wszyscy uczestnicy świetnie się bawili i czekają już na wakacyjne atrakcje. □

A.K.

Nowe uchwały

Rada Gminy Jednorozec podjęła następujące uchwały na sesji:

W dniu 15 grudnia 2010 r. w sprawie:

1) zmian w budżecie gminy na 2009 r. Do budżetu gminy wprowadzono środki z rezerwy oświatowej otrzymane od Ministra Finansów na remont bieżący budynku szkoły w Lipie, dotację z budżetu Wojewody Mazowieckiego na pokrycie składek na ubezpieczenia zdrowotne z zakresu pomocy społecznej oraz na dofinansowanie zakupu podręczników szkolnych dla uczniów. W ramach analizy realizacji budżetu w 2009 r. dokonano wielu przesunięć środków wskutek czego zwiększono planowane wydatki budżetu na 2009 r. w łącznej kwocie 15.112 zł, w tym zwiększono środki na wynagrodzenia, delegacje służbowe i szkolenia dla nauczycieli i na wynagrodzenia dla opiekunów ośrodków przedszkolnych oraz pracowników Gminnego Zespołu Usług Komunalnych, dla osób pracujących w ramach prac społecznie użytecznych oraz na zakup materiałów dla szkół, na energię elektryczną w hydroforniach i oczyszczalni ścieków oraz oświetlenie ulic. W ramach zadań inwestycyjnych zmniejszono środki na remonty dróg w Olszewce i Ulatowie-Pogorzeli i przebudowę ulic w Jednorozcu i Stegnie oraz zwiększono środki na modernizację budynku szkoły podstawowej w Jednorozcu, na zakup oleju opałowego oraz na dowożenie uczniów do szkół;

2) uchwalenia budżetu gminy Jednorozec na rok 2010. Dochody budżetu gminy uchwalono w wysokości 21.038.086 zł, a wydatki 19.976.886 zł, w tym na zadania inwestycyjne przeznaczono kwotę 3.267.668 zł. Nadwyżkę budżetu gminy w wysokości 1.061.200 zł przeznaczono na planowaną w 2010 r. spłatę rat pożyczek. W budżecie utworzono także rezerwę celową (zgodnie z ustawą o zarządzaniu kryzysowym) w wysokości 20.000 zł;

3) zmiany statutu Gminnego Zespołu Kultury i Sportu. Rozszerzono zakres działania Zespołu w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych, w tym ich aktywizację w życiu społecznym i gospodarczym oraz wspieranie rehabilitacji;

4) ustalenia opłat za świadczenia w przedszkolu prowadzonym przez gminę Jednorozec. Od 1 lutego 2010 r. odpłatność za świadczenia opiekuńczo-wychowawcze wykraczające poza obowiązującą postawę programową wynosi 40 zł dla dziecka przebywającego w przedszkolu od godz. 7.00 do 16.00, a 30 zł dla dziecka przebywającego w przedszkolu w godz. od 7.00 do 12.00. Wprowadzono także możliwość zwolnień z opłaty w określonych sytuacjach oraz obniżenie opłaty o 50% dla dziecka niepełnosprawnego;

5) lokalizacji targowisk na terenie gminy Jednorozec i nadania im regulaminu. Ustalono od dnia 1 lutego 2010 r. nowy termin funkcjonowania targowiska przy ul. Piastowskiej w Jednorozcu w środę po pierwszym i po piętnastym dniu każdego miesiąca oraz nadano nowy, dostosowany do bieżących przepisów regulamin targowisk;

6) przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Jednorozec na 2010 r. Program zawiera główne kierunki i strategie działań

zmierzających do zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, udzielania rodzinom pomocy psychospołecznej i prawnej, w tym w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Program dotyczy również prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych oraz działań na rzecz dożywiania dzieci; dotyczy wspomagania działalności podmiotów służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii oraz kontroli przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi, a także podejmowania interwencji w związku z naruszeniem ww. przepisów;

7) zatwierdzenia zmiany Planu Odnowy Miejscowości Jednorozec. Plan Odnowy uchwalony w m-cu marcu 2009 r. został uzupełniony o nowe zadania, głównie związane z przebudową remizy strażackiej w Jednorozcu pod potrzeby OSP i świetlicy wiejskiej, modernizacją budynku dworca PKS pod potrzeby świetlicy oraz budową parkingu dla potrzeb parafii w Jednorozcu;

8) realizacji projektu o nazwie „Zabezpieczenie potrzeb energetycznych Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych poprzez budowę innowacyjnego systemu wytwarzania energii odnawialnej”. Projekt będzie realizowany wspólnie z Powiatem Przasnyskim, Gminą Chorzele i Gminą Krzynowłoga Mała. W ramach realizacji projektu nasza Gmina nie poniesie żadnych kosztów finansowych.

W dniu 30 grudnia 2010 r. w sprawie:

zmian w budżecie gminy na 2009 r. W ramach końcowej analizy realizacji budżetu w 2009 r. dokonano wielu przesunięć środków wskutek czego zwiększono planowane dochody i planowane wydatki budżetu na 2009 r. w kwocie 36.259 zł (po stronie dochodów i wydatków budżetu), w tym zwiększono wydatki na budowę chodników w Połoni, dla OSP na zakup materiałów i wyposażenia, na oświetlenie ulic, na nadzór inwestorski budowy kompleksu sportowego „Orlik 2012” w Jednorozcu oraz na adaptację obiektów pod potrzeby ośrodków kultury na terenie gminy. Zmniejszono środki na realizację Programu Integracji Społecznej w 2009 r. w związku ze jego kontynuacją w Polsce w 2010 r. (zgoda Banku Światowego) oraz na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy.

W dniu 5 marca 2010 r. w sprawie:

1) zmian w budżecie gminy na 2010 r. Do budżetu gminy wprowadzono kilka dotacji z budżetu Wojewody Mazowieckiego na realizację świadczeń: rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i pomocy społecznej. Ponadto zwiększono dochody budżetu o otrzymane środki na realizację programu „Ekspert w regionie” w ramach umowy partnerskiej zawartej z Fundacją Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnym Ruchowo. Zwiększono także plan subwencji oświatowej. W związku z likwidacją gminnych funduszy ochrony środowiska zwiększono kwotę środków na budowę kanalizacji sanitarnej w Jednorozcu i Stegnie. Zwiększono również środki na modernizację hydroforni w Lipie.

Przeznaczono środki na zakup aparatu USG dla ośrodka zdrowia w Żelaznej Rządowej oraz na opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Jednoróżec, Stegna i część wsi Ulatowo-Pogorzal;

2) funduszu sołeckiego w gminie Jednoróżec na rok 2011. Zdecydowano o wyodrębnieniu w budżecie gminy na rok 2011 funduszu sołeckiego, przeznaczonego na realizację zadań przez poszczególne sołectwa gminy;

3) wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych. Z dniem 1 lipca zostanie zwiększony dla członków OSP ekwiwalent z 8. do 11 zł za godzinę udziału w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym.

Treść uchwał dostępna jest w Urzędzie Gminy (piętro, pokój Nr 8).

Wszystkie uchwały dostępne są także na stronie internetowej www.jednorozec.bipgminy.pl w katalogu: „Rada Gminy”, podkatalogu: „Uchwały Rady Gminy”, a budżet gminy także w katalogu: „Finanse i mienie”, podkatalogu: „Budżet 2010r.”.

INFORMACJA ROCZNA Z REALIZACJI ZADAŃ WÓJTA GMINY JEDNOROŻEC W 2009 R

W zakresie inwestycji i remontów:

Łącznie z budżetu gminy na realizację inwestycji na terenie gminy wydatkowano kwotę 4.850.776,86 zł.

1. Wykonano przebudowę ulic: Słoneczna, Gwiaździsta i Witosa w Jednoróżcu (położono nową warstwę bitumiczną, poszerzono jezdnie kostką brukową, wykonano wjazdy na posesje i chodniki w ul. Witosa z kostki brukowej) wartość zadania **338.092 zł**, w tym otrzymano dotację z budżetu Województwa Mazowieckiego - **300.000 zł**.

2. Wykonano termomodernizację budynku Świetlicy Wiejskiej w Ulatowie-Pogorzeli wraz z wymianą pokrycia dachowego - **314.703 zł**.

3. Wykonano termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej w Małowidzu wraz z wymianą pokrycia dachowego - **269.982 zł**.

4. Wykonano chodnik wraz z zatokami postojowymi wzdłuż drogi gminnej w Połoni na odcinku 1235 mb. **97.319,40 zł**

5. Wykonano modernizację pomieszczeń (3 sale lekcyjne i 1 łazienka) wraz z zapleczem sanitarnym w budynku Szkoły Podstawowej w Jednoróżcu **224.073 zł**, kwota dotacji w ramach Programu Mazowiecki Instrument Wsparcia Rozwoju Mazowsza 2009 **70.000 zł**.

6. Budowa II etapu kanalizacji sanitarnej:

a) zakończono budowę II etapu kanalizacji sanitarnej w msc. Jednoróżec i Stegna zlewnia A wartość zadania - **4.410.369 zł**; do kanalizacji na koniec 2009 r. podłączono 155 posesji w Jednoróżcu i Steganie; łączna ilość wykonanych przyłączy kanalizacyjnych 294;

b) rozstrzygnięto przetarg nieograniczony i zawarto umowę z wykonawcą na:

- budowę kanalizacji sanitarnej w Jednoróżcu, Steganie i części wsi Ulatowo-Pogorzal zlewnia B i C,

- przebudowę istniejącej sieci wodociągowej (z rur azbestowych na rury PE wraz z uzbrojeniem)

- budowę nowej sieci wodociągowej z przyłączami w Jednoróżcu i Steganie

- rozbudowę istniejącej stacji uzdatniania wody w Jednoróżcu

Wartość zadania - **9.895.528,37 zł**,

Łączna wartość zadania **14.054.496 zł**, w ramach środków unijnych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego (2007-2010), tj. **83,03%** wartości projektu.

7. Wybudowano boisko sportowe z zapleczem sanitarno szatniowym w ramach budowy kompleksu sportowego „Moje Boisko

Orlik 2012” w Jednoróżcu przy ul. Odrodzenia 1.299.060 zł, w tym dofinansowanie: Ministra Sportu i Turystyki 333.000 zł , Województwa Mazowieckiego 333.000 zł.

8. Wykonano modernizację drogi gminnej w Olszewce na odcinku 2700 mb. (wykonano podbudowę i nawierzchnię z pospółki żwirowej) **134.267 zł**, w tym dofinansowanie z Terenowego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych - **55.000 zł**.

9. Rozpoczęto modernizację drogi gminnej w Olszewce na odcinku o łącznej długości 875 mb. (nastąpi wyprofilowanie podbudowy i nawiezienie pospółką żwirową) 20.176 zł.

10. Zakupiono używany średni samochód ratowniczo gaśniczy MAN L184 dla OSP Ulatowo-Pogorzal **149.800 zł**, w tym dotacja z budżetu Województwa Mazowieckiego **70.000 zł**.

11. Zakupiono używany samochód do wywozu stałych odpadów komunalnych marki SCANIA P94 **115.900 zł**.

12. Rozstrzygnięto przetarg nieograniczony i zawarto umowę z wykonawcą na roboty budowlane obejmujące remont budynków Ośrodka Zdrowia w Jednoróżcu i Żelaznej Rządowej wraz z remontem budynków gospodarczo garażowych - **1.630.474,28 zł**, w tym dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego **1.178.955 zł**.

13. Rozstrzygnięto przetarg nieograniczony i zawarto umowę z wykonawcą na dostawę aparatu ultrasonograficznego cyfrowego nowego na potrzeby Ośrodka Zdrowia w Żelaznej Rządowej **134.820,00 zł**.

14. Wybudowano linię napowietrzną n.n. oświetlenia drogowego w Parciakach - **42.000 zł**.

15. Otrzymano w ramach Samorządowego Instrumentu Wsparcia Rozwoju Mazowsza 2009 dotację celową na zadanie „Budowa ulic w miejscowości Jednoróżec (ulica Witosa i Osiedlowa)”. Szacunkowy koszt zadania **425.000 zł**. Kwota dotacji **293.000 zł**.

16. W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 zawarto umowy z Zarządem Województwa Mazowieckiego na Zagospodarowanie centrum Małowidza i Ulatowa-Pogorzeli dla rozwoju kultury, sportu i turystyki oraz na Zagospodarowanie centrum Jednoróżca. Łączna wartość zadania - **1.970.923 zł**. Kwota dofinansowania **1.113.749 zł**.

17. W ramach wspólnego projektu 7 urzędów gmin z terenu powiatu ostrołęckiego i Urzędu Gminy w Jednoróżcu, złożonego w ramach Lokalnej Grupy Działania „Kurpie Razem” pn. „Sprawny Urząd siłą samorządu lokalnego” pracownicy naszego Urzędu Gminy w okresie do końca 2012 r. otrzymają możliwość bezpłatnych kompleksowych szkoleń. Łączna kwota dofinansowania projektu - **657.247 zł** (środki Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki).

18. W czerwcu 2009 r. złożono 3 wnioski w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 na:

- budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Ulatowo-Pogorzal, rozbudowę wodociągu grupowego w miejscowości Jednoróżec i Olszewka oraz na zakup zestawu asenizacyjnego; całkowity koszt projektu **4.111.996 zł**, kwota możliwa do uzyskania **2.333.984 zł**. Trwa ocena wniosku.

- zakup pojazdu do transportu odpadów komunalnych śmieciarki, całkowity koszt projektu **512.400 zł**; kwota możliwa do uzyskania **197.400,00 zł**. Trwa ocena wniosku.

19. W czerwcu 2009 r. złożono wniosek na konkurs w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego pn:

- „Poprawa warunków edukacyjnych dzieci i młodzieży w gminie Jednoróżec” (dotyczy modernizacji budynku szkoły podstawowej i gimnazjum w Jednoróżcu oraz budowy hali widowiskowo-sportowej w Jednoróżcu wraz z łącznikiem pomiędzy halą i szkołą podstawową). Całkowity koszt projektu **11.620.529 zł**. Kwota możliwa do otrzymania **9.877.450 zł**. Obecnie wniosek znajduje się na etapie oceny wykonalności.

- „Poprawa warunków dla rozwoju rolnictwa poprzez przebudowę dróg gminnych w miejscowości Olszewka”, wartość projektu **1.262.375 zł**, kwota dofinansowania **1.073.018 zł**. Wniosek obecnie znajduje się na liście rezerwowej.

20. We wrześniu 2009 r. zostały złożone dwa projekty w ramach partnerskiej współpracy większości gmin i powiatów projekty kluczowe Samorządu Województwa Mazowieckiego:

1) „Przyspieszenie wzrostu konkurencyjności województwa mazowieckiego poprzez stworzenie zintegrowanych baz wiedzy o Mazowszu”,

2) „Rozwój elektronicznej administracji w samorządach województwa mazowieckiego”.

Oczekujemy, że w wyniku realizacji obu projektów Urząd Gminy otrzyma m.in. bazy danych, zawierające informacje o sposobie zagospodarowania i przeznaczenia terenu Mazowsza (informację przestrzenną służącą także mieszkańcom gminy), program e-Administracja, zapewnienie dostępu do danych zawartych w rejestrach publicznych i innych zbiorach na szczeblu gminnym, powiatowym i wojewódzkim.

21. W dniu 1 grudnia 2009 r. złożono wniosek (wspólnie z Gminą Przasnysz, Gminą Chorzele i Powiatem Przasnyskim) o dofinansowanie realizacji projektu „Zakup niezbędnego sprzętu ratowniczego i specjalistycznego dla samorządów pow. przasnyskiego w celu zwiększenia bezpieczeństwa społecznego i ochrony środowiska naturalnego”. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie, z Zarządem Województwa Mazowieckiego zawarto umowę na finansowanie projektu. W ramach projektu gmina otrzyma nowy samochód ratowniczo-gaśniczy z wyposażeniem i oprzyrządowaniem z funkcją ratownictwa ekologicznego.

22. W dniu 21 grudnia 2009 r. złożono wniosek w ramach Lokalnej Grupy Działania „Kurpsie Razem” na realizację II etapu „Zagospodarowanie centrum Jednorożca” 709.300 zł, w tym dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich - 420.000 zł.

Nie otrzymaliśmy środków na realizację projektów:

1) w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011 pn. „Poprawa płynności transportu i zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez wykonanie remontu drogi gminnej Ulatowo-Pogorzal Ulatowo-Stabogóra Ulatowo-Dąbrówka Małowidz”. Wniosek złożony dnia 29 września br. Kwota wnioskowana - 700.000 zł

2) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 na budowę szlaku turystycznego Północnego Mazowsza w Gminie Jednorożec. Wniosek złożony dnia 21 maja br. Kwota wnioskowana 733.852 zł.

3) w ramach Programu „Infrastruktura Bibliotek”, wniosek dotyczący wyposażenia filii Gminnej Biblioteki Publicznej w Małowidzu, nie uzyskał dofinansowania (wnioskowaliśmy kwotę 21.200 zł). Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego rozpatrzył negatywnie ponad 90% wniosków ze względu na brak wystarczających środków finansowych w Budżecie Państwa.

Dodatkowe informacje:

1. dotyczące działalności Ośrodka Pomocy Społecznej:

1) W ramach programu „Pomoc państwa w zakresie żywienia” doposażono ze środków budżetu Wojewody Mazowieckiego punkt żywienia dzieci w Szkole Podstawowej w Jednorożcu - na kwotę 40.841 zł;

2) W ramach projektu „Być aktywną” z Europejskiego Funduszu Społecznego otrzymano **115.590 zł.** (14 kobiet bezrobotnych zdobyło kwalifikacje - Profesjonalny sprzedawca z obsługą kas fiskalnych plus fakturowanie komputerowe, ponadto odbyły szkolenia w ramach doradztwa zawodowego i konsultacje indywidualne, trening umiejętności psychospołecznych i konsultacje indywidualne, kurs „Prawo jazdy kat. B”);

3) w ramach wniosku złożonego do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych otrzymano środki na realizację programu „UCZEŃ NA WSI” pomoc w zdobyciu wykształcenia dla 30 niepełnosprawnych uczniów na łączną kwotę - **53.238,50 zł;**

4) Od miesiąca kwietnia 2006r. corocznie na terenie gminy kilkadziesiąt osób bezrobotnych wykonuje prace społecznie użyteczne - w 2009 r. **58** osób bezrobotnych;

5) W sierpniu w ramach harcerskiego programu „Pogodne Lato 2009” na dwutygodniowe kolonie w Gorzewie wysłano 5 dzieci z rodzin najuboższych;

6) 30.05.2009r. zorganizowano w Budziskach imprezę integracyjną z okazji „Dnia Dziecka”. Na uroczystość przybyły dzieci niepełnosprawne i dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z terenu gminy Jednorożec. Ogółem bawiło się 150 osób. Uczestnikom zabawy wręczono upominki. Zadbano również o obfity poczęstunek;

7) W grudniu zorganizowano Wigilię dla osób starszych, samotnych z terenu naszej gminy. Na spotkanie zaproszono 35 osób, którym dzieci z Przedszkola Samorządowego w Jednorożcu przedstawiły jasełka, a pracownicy OPS przygotowali potrawy wigilijne;

8) Ośrodek prowadzi zbiórkę używanej odzieży, obuwia oraz sprzętu gospodarstwa domowego. Dary trafiają do najuboższych mieszkańców gminy;

9) Ośrodek zapoczątkował ruch wolontariacki na terenie gminy. W ramach tej działalności 9 uczennic z LO i Publicznego Gimnazjum w Jednorożcu niesie pomoc osobom niepełnosprawnym, starszym i samotnym z terenu naszej gminy.

2. dotyczące działalności Gminnego Zespołu Kultury i Sportu i Gminnego Zespołu Oświaty:

1) **Turystyka.** Oznakowano rzekę Orzyc znakami wodnymi do spływów kajakowych.

Podjęto rozmowy z kołem wędkarskim w celu zbudowania postoju i wiaty. W lipcu Kurpiowska Organizacja Turystyczna zorganizowała spływ kajakowy rzeką Orzyc;

2) **Jubileusze.** 24 maja Koło Gospodyń Wiejskich w Żelaznej Rządowej obchodziło 40-lecie swojego istnienia. Uroczystości zgromadziła licznie mieszkańców wsi oraz inne osoby zaproszone;

3) W maju odbyły się spotkania partnerskie szkół w ramach programu **Socrates-Comenius** w Gimnazjum w Jednorożcu i w Szkole Podstawowej w Lipie;

4) Na początku 2009 r. dzieci i młodzież niepełnosprawna z terenu gminy wzięła udział w XIV Warszawskiej Olimpiadzie Młodzieży Niepełnosprawnej w Warszawie;

5) **Festyny.** 31 maja w Olszewce zorganizowano imprezę rodzinną pod hasłem „Bawmy się razem”. 28 czerwca 2009r. zorganizowano „Dzień Jednorożca”. Były to okazje aby zobaczyć występy zarówno lokalnych jak i przybyłych z zewnątrz grup i zespołów, wziąć udział w konkursach i zabawach, skosztować różnych potraw, obejrzeć wystawy, wziąć udział w loterii;

6) Inne uroczystości.

- **TRÓJKOWA MAGISTRALA** w lipcu zorganizowano na stadionie sportowym w Jednorożcu festyn i promocję szlaku rowerowego, biegnącego przez cały obszar Polski oraz przygotowano wizytę rowerzystów i władz Miasta Szklarska Poręba. W październiku przedstawiciele gminy Jednorożec wraz z władzami innych jeszcze 8 gmin i miast w Polsce podpisali w Szklarskiej Porębie porozumienie o współpracy.

- 10 listopada zostało zorganizowane uroczyste wręczenie „Statuetki Jednorożca”. Statuetkę otrzymał Pan Stanisław Goś z Lipy. Uroczystość została zorganizowana razem ze Stowarzyszeniem „Przyjaciele Ziemi Jednorożeckiej” i Publiczną Szkołą Podstawową im. Adama Chętnika w Jednorożcu.

-w listopadzie zostały zorganizowane spotkania nt. dialektu kurpiowskiego z Panem Tadeuszem Grecem oraz spotkanie poetyckie z Panem Januszem Wiesławem Mikulskim z Ostrołęki.

- w grudniu odbyło się spotkanie integracyjne Koła Związku Emerytów i Rencistów w Jednorożcu;

7) **Sprzęt multimedialny.** W sali konferencyjnej Urzędu Gminy zainstalowano sprzęt do wideokonferencji, sprzęt pozyskano bezpłatnie wraz z jego instalacją;

8) **Pozyskano** stoły i krzesła oraz płaski telewizor z ekranem ciekłokrystalicznym do świetlicy wiejskiej w Jednorożcu;

9) Zorganizowano naukę języka angielskiego w gimnazjum w roku szkolnym 2009/2010 (4 grupy po 90 godzin każda, łącznie 71 osób objętych programem). Pozyskano na ten cel 7.038zł z

Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej (na płace dla nauczyciela, na podręczniki dla uczniów i wyposażenie biblioteki szkolnej oraz szkolenie i kursy dla nauczyciela);

10) Zorganizowano 10-dniowy obóz treningowy w Mierkach pod Olsztynkiem dla 10 dzieci z zespołu akrobatyki sportowej Salto z Małowidza (w części środki pozyskano od Ministra Sportu i Turystyki);

11) Zorganizowano 10-dniowy wyjazd kolonijny, dofinansowany przez KRUS, dla 20 dzieci z terenu naszej gminy;

12) Publiczne Gimnazjum w Jednorozcu pozyskało około **50.000 zł** na wspólny 10-dniowy wyjazd w góry 30 osób z naszego Gimnazjum i 30 osób ze szkoły ukraińskiej (uczestniczyli wyróżniający się sportowcy oraz członkowie zespołu "Jutrzenka");

13) **Ośrodki przedszkolne.** W czerwcu 2008 r. skończyło się finansowanie zewnętrzne w ramach projektu unijnego. Od października finansowane były z budżetu gminy. Od 1 kwietnia 2010 r. (przez okres 2,5 roku) ośrodki przedszkolne będą finansowane ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Lokalnej Grupy Działania „Kurpsie Razem”. Ośrodki są bardzo bogate wyposażeniem w sprzęt i materiały zakupione w ramach środków unijnych;

14) **Głos Gminy Jednorzec** Od grudnia 2008 r. wydawanie kwartalnika zostało przejęte przez Stowarzyszenie Przyjaciele Ziemi Jednorzeckiej, a dzięki finansowaniu z Programu Integracji Społecznej nakład został zwiększony do 2000 egz.;

15) W ramach Programu Integracji Społecznej w 2009 r. realizowano wiele przedsięwzięć (zajęcia sportowe, akrobatyczne, logopedyczne, muzyczne, regionalne, integracyjne) na łączną kwotę - **235.805 zł** środki Banku Światowego.

DODATKOWE PIENIĄDZE:

1. Dnia 25 stycznia 2010 r. złożono wniosek o dotację z Terenowego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych na modernizację drogi gminnej w Żelaznej Prywatnej wykonanie poczwórnego powierzchniowego utwardzenia na dł. ok. 1,8 km, koszt zadania 261.914 zł, kwota możliwa do otrzymania 130.000,00 zł;

2. W styczniu i w lutym w ramach Partnerstwa Gminnego Zespołu Kultury i Sportu z organizacjami pozarządowymi w składaniu wniosków na działania edukacyjne, kulturalne i turystyczne przygotowano i złożono następujące wnioski:

I. Do Zarządu Województwa Mazowieckiego:

a)OSP w Jednorozcu na zadanie „Integracja wiekowa szansą zachowania tradycji” (dot. przeprowadzenia kilku warsztatów rękodzieła). Koszt zadania **15.975,00 zł** w tym wkład własny z budżetu gminy - 3.675,00 zł

b)OSP w Ulatowie-Pogorzeli na zadanie „Ocalić tradycję!” (dot. przeprowadzenia na terenie gminy zbiórka eksponatów muzealnych i zorganizowania wystawy eksponatów na terenie OSP w Ulatowo-Pogorzeli). Koszt zadania **20.568,00 zł**, w tym wkład własny z budżetu gminy - 5.903,00 zł

c)Stowarzyszenie „Przyjaciele Ziemi Jednorzeckiej” 3 wnioski na zadania:

- „Kurpiowszczyzna moim domem” (na przeprowadzenie szkoleń z dialektu kurpiowskiego i sfinansowanie zakupu podręczników prof. Rubacha). Koszt zadania 20.180,00 zł, w tym wkład własny z budżetu gminy - 5.180,00zł

- „Ocalić od zapomnienia!” (dotyczy wytyczenia szlaku turystycznego I wojny światowej i sfinansowania zakupu i zamontowania tablic informacyjnych oraz zagospodarowania terenu). Koszt zadania **32.660,00 zł**, w tym wkład własny z budżetu gminy - 12.660,00 zł

- „Szlakami Północnego Mazowsza gmina Jednorzec” (sfinansowanie przygotowania i wydania wydawnictwa na ten temat). Koszt zadania **19.100,00 zł**, w tym wkład własny z budżetu gminy - 4.100,00 zł.

II. Wnioski do Zarządu Powiatu Przasnyskiego:

a) Ludowy Klub Sportowy Jednorzec na zadanie „Powiatowy Turniej Piłki Nożnej Trampkarzy - Jednorzec 2010”. Koszt zadania

3.700,00 zł, w tym wkład własny z budżetu gminy - 500,00 zł

b) Gminny Zespół Kultury i Sportu na zadanie „Odkrywamy nieznaną historię” (sfinansowanie przygotowania i wydania opracowania nt. historii ruchu ludowego w powiecie przasnyskim). Wniosek o dotację w kwocie **4.010,00 zł**.

Wniosek do Fundacji PRO BONO POLONIALE:

Gminny Zespół Kultury i Sportu złożył wniosek na zadanie „Aktywna wiosna” - na sfinansowanie zorganizowania w ramach festynu gminnego imprezy integracyjnej dla dzieci. Wniosek o dotację w kwocie **9.000,00 zł**.

Ponadto:

1. Podpisano umowy partnerskie z Zarządem Województwa Mazowieckiego na realizację projektów z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:

1) „**Ekspert w regionie**” - projekt dla mieszkańców gminy Jednorzec, mający na celu szkolenie z zakresu pisania wniosków aplikacyjnych i monitoringu dotyczącego źródeł pozyskiwania środków finansowych. Wartość projektu 46.840 zł, w tym środki Fundacji 38.400 zł, środki własne gminy - 8.440 zł; Realizacja w ramach współpracy z Fundacją Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnosprawnym;

2) „**Szkoła małych i dużych liderów społecznych**” - projekt skierowany do młodzieży szkół podstawowych i gimnazjum, w ramach którego będą realizowane zajęcia pozalekcyjne z zakresu technik komputerowych, fotografii i bezpieczeństwa drogowego. Pozyskano kwotę **48.800 zł**. Realizacja w ramach współpracy z Fundacją Amikus;

3) „**Angażowanie rodziców w grupy zabawowe dzieci**”. Środki w wysokości **50.000 zł**. Realizacja w partnerstwie z Anną Bryską z Jednorzeczka i Firmą E-MENTOR-Usługi Edukacyjne z Ostrołki.

2. W dniu 02.02.2010 r. Gminny Zespół Kultury i Sportu otrzymał z Fundacji ORANGE Decyzję o otrzymaniu dotacji na realizację projektu „**Ocalić mowę Kurpiów**” w wysokości **8 280 zł**. W ramach tych środków zostanie opracowany elementarz dialektu kurpiowskiego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jednorozcu:

Pozyskał środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości **53.238,50 zł**. na realizację pilotażowego programu „UCZEŃ NA WSI” pomoc w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne. Zawarto umowy o dofinansowanie kosztów nauki dla 30 uczniów niepełnosprawnych; złożył wniosek o dofinansowanie projektu „BYĆ AKTYWNA” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Wartość ogólna projektu 142.975,71 zł, w tym wkład własny 10,5% - 15.012,45 zł a kwota dofinansowania 127.963,26 zł;

Szkolenie organizowane przez ROEFS z Ostrołki 9 marca b.r., z zakresu pisania projektów z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

INFORMACJE DLA ROLNIKÓW!

Na podstawie ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW z dnia 8 grudnia 2009 r.

w sprawie wysokości dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2010 r. dopłata do składki z tytułu ubezpieczenia:

1) upraw zbóż, kukurydzy, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych - wynosi 50 % składki do 1 ha uprawy;

2) bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń - wynosi 50 % składki do 1 sztuki.

Na podstawie ROZPORZĄDZENIA MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2010 r. maksymalne sumy ubezpieczenia:

1) 1 ha upraw rolnych wynoszą:

- a) 6 000 zł - dla zbóż,
- b) 13 000 zł - dla kukurydzy,
- c) 25 000 zł - dla ziemniaków,

2) 1 sztuki zwierzęcia wynoszą:

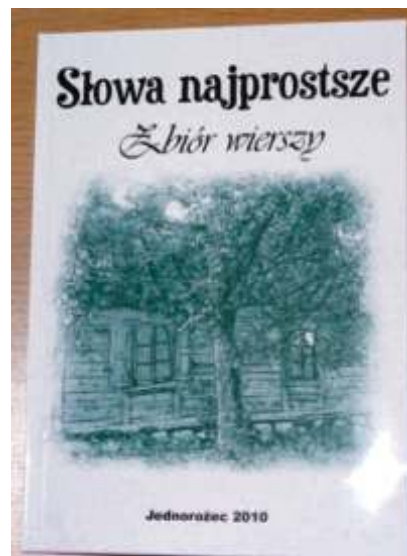
- a) 13 000 zł - dla bydła,
- b) 13 000 zł - dla koni,
- c) 700 zł - dla owiec,
- d) 800 zł - dla kóz,
- e) 1 500 zł - dla świń,
- f) 53 zł - dla kur,
- g) 65 zł - dla kaczek,
- h) 250 zł - dla gęsi.

Wyrazy głębokiego żalu
i współczucia
naszej redakcyjnej koleżance
Jolancie Grec

z powodu śmierci męża

Janusza Jerzego Greca

składa
Redakcja *Głosu Gminy Jednorozec*

**PIERWSZY
TOMIK
POEZJI**

Odeszli od nas

7 grudnia 2009 r. zmarła Jadwiga Dominik z Lipy, miała 58 lat
10 grudnia 2009 r. zmarła Helena Deptuła z Parciak, miała 87 lat
12 grudnia 2009 r. zmarła Eugenia Ścibek z Nakła, miała 75 lat
15 grudnia 2009 r. zmarł Antoni Konopka z Lipy, miał 92 lata
26 grudnia 2009 r. zmarła Stanisława Mierzejewska z Połoni, miała 73 lata
6 stycznia 2010 r. zmarł Bolesław Bastek z Drażdżewa Nowego, miał 73 lata
11 stycznia 2010 r. zmarł Kazimierz Mystkowski z Kobylak Czarzastych, miał 65 lat
12 stycznia 2010 r. zmarła Stanisława Kozłowska z Małowidza, miała 81 lat
14 stycznia 2010 r. zmarł Czesław Koliński z Połoni, miał 81 lat
30 stycznia 2010 r. zmarł Zygmunt Soplewski ze Stegny, miał 55 lat
4 lutego 2010 r. zmarła Aniela Obrębska z Małowidza, miała 92 lata
6 lutego 2010 r. zmarła Marianna Pokora z Parciak, miała 56 lat
9 lutego 2010 r. zmarł Stanisław Andrzejczyk ze Stegny, miał 71 lat
10 lutego 2010 r. zmarła Czesława Białczak z Małowidza, miała 79 lat
11 lutego 2010 r. zmarła Marianna Kruk z Jednorozca, miała 88 lat
11 lutego 2010 r. zmarł Jan Kulczyński z Parciak, miał 55 lat
12 lutego 2010 r. zmarł Janusz Jerzy Grec z Olszewki, miał 49 lat
19 lutego 2010 r. zmarł Kazimierz Goździewski z Lipy, miał 95 lat
19 lutego 2010 r. zmarł Zdzisław Krajewski z Żelaznej Rządowej, miał 56 lat
20 lutego 2010 r. zmarł Eugeniusz Stefaniak z Parciak, miał 65 lat
27 lutego 2010 r. zmarł Stanisław Piotrak z Jednorozca, miał 81 lat
1 marca 2010 r. zmarła Feliksa Gwiazda z Drażdżewa Nowego, miała 98 lat
1 marca 2010 r. zmarła Krystyna Polakiewicz z Przejm, miała 67 lat
6 marca 2010 r. zmarła Helena Murawska z Parciak, miała 80 lat
8 marca 2010 r. zmarł Bogdan Frąckiewicz z Jednorozca, miał 47 lat
9 marca 2010 r. zmarł Henryk Krajewski z Jednorozca, miał 70 lat
15 marca 2010 r. zmarł Jan Grabowski z Małowidza, miał 76 lat
23 marca 2010 r. zmarł Bronisław Więcek z Lipy, miał 87 lat

„Słowa najprostsze” - to tytuł zbiorku wierszy wydanego przez Stowarzyszenie „Przyjaciele Ziemi Jednorozeckiej”. Wyboru i opracowania utworów dokonała Teresa Wojciechowska.

Publikacja jest próbą poetyckich talentów amatorów, którzy mieszkają lub pochodzą z terenu naszej gminy albo są sympatykami Ziemi Jednorozeckiej.

Zbiór prezentuje wiersze sześćdziesięciu ośmiu osób twórców w różnym wieku. Liryki mają różnorodne formy, a ich tematyka jest bardzo szeroka.

Niech to wydawnictwo, pionierskie w naszej gminie i środowisku skłoni innych do wyrażania myśli i emocji w wierszach.

Tym zaś, którzy już piszą doda siły i wyobraźni twórczej oraz zachęci do podzielenia się swoim dorobkiem z innymi, a być może ich utwory zostaną zaprezentowane w kolejnych zbiorkach poezji.

Niech lektura wybranych wierszy zainteresuje i skłoni do refleksji zarówno ludzi młodych, jak i starszych.

Zbiorek wierszy „Słowa najprostsze” można nabyć w Gminnym Zespole Oświaty, Kultury i Sportu w Jednorozcu, przy ulicy Odrodzenia 14 (cena zbiorku 10 zł).

Świąteczny konkurs rozstrzygnięty

*I miejsce (nagroda o wartości 500 zł)
Państwo Antosiakowie z Połoni*

II miejsce (nagroda o wartości 300 zł)

*Państwo Wilgowie z Jednorożca
(ul. Słoneczna)*

III miejsce (nagroda o wartości 150 zł)

*Państwo Krajewscy z Jednorożca
(ul. Słoneczna)*

Konkurs wiedzy o Fryderyku Chopinie

1. Fryderyk Chopin urodził się:

- a. 1.03.1810 r.
- b. 23.02.1810 r.
- c. 22.02.1810 r.
- d. 24.02.1911 r.

2. Fryderyk Chopin urodził się w:

- a. Żelazowej Woli
- b. Żelaznej Woli
- c. Stalowej Woli
- d. Żelazowej Woli

3. Podaj drugie imię Fryderyka Chopina.

.....

4. Siostry Fryderyka Chopina to:

- a. Izabela, Anna, Emilia
- b. Ludwika, Emilia, Izabela
- c. Wanda, Emilka, Izydora
- d. Emilia, Ludwika, Zofia

5. W którym roku opuścił Polskę?

- A. 1829
- B. 1830
- C. 1822
- d. 1832

6. Nazwisko panięńskie matki Chopina to:

- A. Krzyżowska
- B. Krzyżewska
- C. Krzysztofka
- d. Krzyżanowska

7. W jakich miejscowościach spędzał wakacje Chopin?

- a. Szafarnia, Żelazowa Wola
- b. Warszawa, Poznań
- c. Praga, Poturzyn
- D. Francja, Berlin

8. W wieku 7 lat skomponował pierwszy utwór. Był to:

- A. Koncert
- B. Polonez
- C. Mazurek
- d. Walc

9. Jaki tytuł nosił pierwszy utwór Chopina?

.....

10. Czy Fryderyk Chopin łączył tradycje muzyki fortepianowej z inspiracjami polskiego folkloru muzycznego?

- A. Tak
- B. Nie

11. Podaj nazwę wyspy na Morzu Śródziemnym, gdzie przebywał Fryderyk Chopin?

12. Gdzie odbył ostatnią podróż koncertową?

- a. Do Hiszpanii
- b. Do Berlina
- c. Do Pragi
- d. Do Anglii i Szkocji

13. W którym roku zmarł Fryderyk Chopin?

- A. 1837
- b. 1849
- c. 1901
- d. 1907

14. W jakim mieście został pochowany Fryderyk Chopin?

- a. Madrycie
- b. Rzymie
- c. Paryżu
- d. Londynie

15. Gdzie złożono serce Fryderyka Chopina?

.....

16. Podaj 2 znane ci tytuły utworów Fryderyka Chopina.

1.....

2.....

opracował Zbigniew Lorenc

Hasło krzyżówki z nr 4(5)/2009 brzmiało: „Kurpsie Razem”. Nagrodę wylosowała Sylwia Bakula z Lipy, natomiast hasło rebusu brzmiało: „Niezwykły podarunek”. Nagrodę za rozwiązanie rebusu otrzymuje Piotr Więcek z Olszewki. Gratulujemy!!! Po odbiór nagród zapraszamy do Gminnego Zespołu Kultury i Sportu w Jednorożcu.

Rozwiązania konkursu wiedzy o Fryderyku Chopinie i rebusu zamieszczonego poniżej prosimy przesyłać na adres redakcji:

Redakcja *Głosu Gminy Jednorożec*, ul. Odrodzenia 14, 06-323 Jednorożec lub na adres e-mailowy: spzj@wp.pl.
Odpowiedzi na pytania konkursowe szukaj w tym numerze. Powodzenia!!!

